

Četvrtak, 18. novembar 2004.

Uvodna reč Odbrane Isaka Musliua

Svedok Ole Lehtinen

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14.34 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Nažalost, sutkinja Van Den Wyngaert ne može danas da prisustvuje suđenju i očekujemo da će nam se ona ponovo priključiti sutra a sigurno do ponedeljka. Sudija Thelin i ja smatramo da rasprava može da se nastavi u njenom odsustvu, i u tom smislu smo napravili nalog po *Pravilu 15bis*. Zahvaljujući tehnologiji koja nam je na raspolaganju sutkinja Van Den Wyngaert moći će da prati suđenje iako nije prisutna. Gospodine Topolski, mislim da je konačno došlo vreme i za vašu Uvodnu reč.

UVODNA REČ ODBRANE ISAKA MUSLIA: ADVOKAT TOPOLSKI

ADVOKAT TOPOLSKI: Iskoristiću ovu priliku da iznesem sledeće opaske u Uvodnoj reči u slučaju Isaka Musliua. Kada su istražioci Međunarodnog krivičnog suda pitali svedoka Tužilaštva koga ćemo mi čuti ovde, zašto se vratio na Kosove/Kosovë 1998. godine, rekao je sledeće: "Ja sam se vratio samo da zaštitim narod Kosova/Kosovë." Da li je narodu Kosova/Kosovë bila potrebna zaštita? Nesumnjivo da je za kosovske Albance proteklo 10 godina bede pod jednim režimom skrojenim po modelu *apartheida* i da više nisu mogli to da tolerišu. Istog meseca kada je Slobodan Milošević pozvao radikalnog nacionalističkog političara Šešelja u Vladu Srbije, marta meseca 1998. godine, Isak Musliu, star 27 godina, sin zemljoradnika iz sela Račak/Raçak, jedno od devetoro dece, od kojih se četvoro priključilo OVK, prebacio se preko granice iz Albanije na Kosovo/Kosovë. Šešelj je pre toga zastupao politiku da se kosovski Albanci inficiraju virusom *AIDS-a*. Krajem tog istog meseca, marta 1998. godine, zajednički napori Srpskih snaga bili su usmereni u kampanju protiv OVK koja je bila u povoju i protiv kosovskih Albanaca kao naroda u celini. Američka Vlada je to opisala na sledeći način, citiram: "Ova kampanja može da se opiše kao etničko čišćenje čiji je cilj bio da protera mnoge ako ne i sve kosovske Albance sa Kosova/Kosovë, uništi temelje njihovog društva i da ih spreci da se vrate." Časni Sude, tokom proleća i leta 1998. godine, to je period koji pokriva ova Optužnica, Srpske snage su ispraznile sva sela od njihovog stanovništva, spalili njihova polja i domove i poklale njihovu stoku. Statistički podaci daju kompletну sliku 1998. godine kojom se mi ovde bavimo. 1998. godine ubijeno je ili osakaćeno 1.934 Albanca. Od tog broja 229 su bile žene, 213 su bila deca a 395 bili su stariji ljudi. 2.626 Albanaca je bio zatvoreno od strane Srpskih snaga. 41.538 kuća i 1.995 poslovnih objekata bilo je uništeno, 500.000 ljudi je bilo prinuđeno da pobegne iz svojih domova. Bez obzira na ogromnu skalu ovih zločina, nijedan pripadnik Srpskih snaga koji je počinio ova dela nije optužen ili osuđen pred ovim Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju. Jedine osobe koje su optužene za krivična dela iz ovog perioda su

ova trojica optuženih. Miloševićeva kampanja, kako je to opisao Noel Malcom, nije bila vojna već demografska kampanja koja je imala za cilj da iskoreni što je moguće više seoskog stanovništva. Masakri koje su počinili Miloševićevi ljudi u ovom periodu, ostaće zauvek na umu i u srcima onih koji su imali veliku sreću da prežive. U svom petpretresnom postupku Tužilaštvo je reklo sledeće: "Ovo nije suđenje protiv OVK ili protiv kosovskih Albanaca". Ali u isto vreme Tužilaštvo tvrdi da je naš klijent počinio Zločine protiv čovečnosti time što je bio učesnik i što je pripadao delu rasprostranjenog i sistematskog napada na civilno stanovništvo. Mi tvrdimo, iako to možda jeste odvažno, da su ove optužbe neodržive na osnovu dokaznog materijala, i mi dalje tvrdimo da je takva pretpostavka uvredljiva za OVK i za sve one koji su se borili u OVK i uz OVK, a ja tu uključujem i NATO snage. Mi tvrdimo da je Isak Musliju radio i borio se da bi pružio svoj doprinos i podršku civilnom stanovništvu i da je on bio deo tog stanovništva. Na Kosovu/Kosovë se na ovaj predmet gleda kao na predmet protiv OVK i protiv albanskog naroda na Kosovu/Kosovë. Mi možemo samo da ohrabrimo ovaj Sud da od ovog trenutka pa nadalje ima na umu i istorijski i politički kontekst u kojem su se navodi izneseni u ovoj Optužnici odvijali. Naš klijent je i dalje bez ikakvog stida počastvovan što je služio u OVK i ne samo kao čovek koji je branio svoj narod nego kao pripadnik, kako je to Tim Judah objasnio, jednog od najuspešnijih gerilskih pokreta u modernoj istoriji, koji je protiv svoje volje bio prinuđen da govori preko cevi svoje puške. Potvrda ovoga dolazi iz onoga što je rekao istražiocima Međunarodnog krivičnog suda Sylejman Selimi, svedok Tužilaštva: "Svaka porodica bila je deo vojske, vojska je bila deo njih". Naš klijent to drugačije kaže: "Mi se nismo borili zato što smo želeteli i voleli da se borimo. Mi smo se borili da bismo odbranili sebe kao narod." Mi tvrdimo da je ova druga tvrdnja, tvrdnja prema kojoj su oni opisani kao najuspešniji gerilski pokret u istoriji, doživela uspeh. Časni Sude, koliku je vojnu podršku NATO-a imao gerilski pokret? NATO je u 33.000 letova i sa 1.000 aviona bacio 14.000 bombi i munucije, a to je bilo prvi put u 50 godina postojanja NATO da su se oni koristili takvim vazdušnim snagama, a OVK im je na taj način bila snaga na terenu. Svrha ove kampanje koja je pokrenuta kao što znate u martu 1999. godine, dakle samo godinu dana pošto je Isak Musliu prešao granicu između Kosova/Kosovë i Albanije, bila je po rečima predsednika Clintona sledeća, ja citiram: "Da se vrlo ozbiljno onesposobe Srpski vojni kapaciteti da ne bi mogli da naškode narodu Kosova/Kosovë". Mi tvrdimo kako je to bio razlog, da bi se izbegla, a ne izazvala humanitarna katastrofa, i zbog toga se Isak Musliu priključio OVK i borio kao njen pripadnik. U našem podnesku koji je ovaj Sud video, mi to i kažemo i ono što će sada da pročitam, časni Sude, jeste jednako primenljivo na sve što sam rekao. Citiram iz paragrafa broj 9 našeg pretpretresnog podneska: "Iznoseći ove činjenice Odbrana nema nameru da pokrene odbranu tipa *tu quoque*. Mi smo spremni da prihvativamo da odbrana koja tvrdi da je i druga strana vršila zlodela, nije odbrana od optužbe za ratne zločine ili zločine protiv čovečnosti pred ovim Međunarodnim krivičnim sudom. Međutim, kako bi sprovelo pravdu u ovom predmetu, Pretresno veće mora sve vreme da ima na umu strašnu realnost situacije sa ljudskim pravima na Kosovu/Kosovë tokom vremena koje pokriva ova Optužnica. Osim toga, od vitalnog je značaja da Tužilaštvo ima nameru da predoči kao dokaze neke materijale koji dolazi od pripadnika Savezne Republike Jugoslavije, MUP-a, pripadnika snaga koje su upravo bile odgovorne za ta zlodela o kojima je reč". Želim da zaključim pasusom iz našeg podneska koji glasi: "Nepristrasnost i pouzdanost tih svedoka je sumnjiva kao što su sumnjivi i svi iskazi koji će Tužilaštvo predočiti a koji su rezultat istraga tih snaga". Dakle, časni Sude, mi pozivamo Međunarodni krivični sud da da pravu, odgovarajuću težinu političkim i istorijskim okolnostima ovih događaja i molimo da se četiri stvari uzmu u razmatranje kada se budu razmatrali iskazi koje će predočavati Tužilaštvo. Kao prvo, ako se uopšte može govoriti o

tome, stepen težine dokaza koje će predočavati sadašnji ili bivši pripadnici snaga Savezne Republike Jugoslavije i MUP-a, moraju biti shvaćeni kako nešto što je u najmanju ruku na neki način pristrasno ako ne i gore, imajući na umu da Tužilaštvo nije optužilo nikog osim ove trojice optuženih za sve događaje na Kosovu/Kosovë 1998. godine, nego čak ima nameru da pozovu kao svedoke istine vezano za ponašanje Isaka Musliu i drugih pripadnika OVK sa kojima se on družio... upravo pripadnike tih snaga SRJ i MUP-a. Na primer, bivšeg šefa Državne bezbednosti na Kosovu/Kosovë Davida Gajića i Dragana Jašovića, koji sam sebe u izjavi opisuje kao policijskog inspektora koji je bio odgovoran za "političke zločine". Drugo pitanje koje želimo da imate na umu jeste mera u kojoj su, ako je uopšte toga bilo, oni koji iznose direktnе tvrdnje o zločinačkim postupcima i daju iskaze o tome, bili pod direktnim ili indirektnim uticajem da tako govore. Treće, mera u kojoj je, ako je toga bilo, bilo dogovaranja između svedoka. I kao četvrtо i poslednje, mera u kojoj, ako je uopšte bilo, imajući u vidu ruralnu prirodu lokaliteta gde su se ovi događaji odvijali, da se tu možda rešavaju neki stari računi, umesto da zapravo čujemo istinu.

Ako je Tužilaštvo bilo verno svojim obavezama prema članu 16 Statuta Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju da istraži i krivično goni osobe odgovorne za teška kršenja humanitarnog prava, onda bi se trebalo nadati i očekivati da se Tužilaštvo neće ustručavati niti dozvoliti bilo kome da ode iz ove zgrade bez daljeg ispitivanja, ukoliko bi ono bilo potrebno; ali videćemo. Uprkos poteškoćama na koje je bila skrenuta pažnja Međunarodnom krivičnom суду u ranijim slučajevima, a vezano za vođenje ovog predmeta, naš klijent ima dovoljno poverenja u ovaj Međunarodni krivični sud da mu poveri svoju budućnost. Časni Sude, vi ćete suditi tom čoveku. Međutim, niko ne može da bude odvojen od mesta i vremena u kom živi. Iskreno, nijedan čovek nije ostrvo. Saslušaćete iskaze o poslovima koje je on radio dok je bio policajac na Kosovu/Kosovë za celu svoju zajednicu i koji su za pohvalu. Ako mogu da pročitam samo dva pasusa iz materijala o stvarima o kojima je govorio gospodin Lehtinen. Ako bilo ko od vas to može da prati, ja ću vam sugerisati da gledate u paragrafima od 21 do 32 u pretpretresnom podnesku. Prvi dokument iz kog ću da citiram nalazi se u tabulatoru broj 25, zapravo svi su tamo, na prvoj stranici koja nosi oznaku ERN U003-6204, dakle tabulator broj 25. Nadam se da su stranice po redu. Mislim da jesu. Dokument koji nosi oznaku ERN U003-6204. To bi trebalo da bude obaveštenje o prestanku služenja u Policijskim snagama na Kosovu/Kosovë.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

ADVOKAT TOPOLSKI: Ja ću da počnem od dela "Njegova policijska karijera završila se..." "Njegova policijska karijera završila se u maju 2002. godine na navedenoj osnovi da je lagao da ima kvalifikacije srednje škole završene 1998. godine, kada je predočio diplomu prema kojoj je diplomirao 2002. godine. Zbog te laži bio je otpušten". Želim samo da zamolim Sud da nakratko pogleda ili da me sasluša kako čitam odlomak iz jednog drugog dokumenta koji je nekoliko stranica kasnije, to je na stranici 36.226 a to je deo istog ovog kompleta dokumenata. "Ovi što ih imamo ovde su obični ljudi iz njegovog kraja koji su pitani u ime Kosovskih policijskih snaga šta o njemu misle." Da se ne bi mislilo da je ovo bila pristrasna istraga, to je moralno da se napravi a vidi se da je napravljeno u decembru 1999. godine pod pokroviteljstvom KFOR-a. Kao što vidimo na ovoj stranici, jedan bivši učitelj, komšija, Isaka Musliu opisuje ga kao odličnog učenika koga nikad nije video ljutog. Na dnu te stranice vidimo da je opisan kao pošten i iskren i da je dobio preporuku. Zatim dve stranice kasnije, na 36.228 još jedna osoba s kojom se savetovalo, jedan civil, komšija, smatra da će kandidat moći da radi sa drugim nacionalnostima. "On nikada nije počinio nikakvo nasilje..." Mislim da to znači "...nad bilo kim". "Kandidat može

da radi". Na dnu stranice "Kandidat" a radi se o novoj osobi koja govori i identificuje se imenom, kaže: "Kandidat je smiren, strpljiv, nema nikog kao on. Nije bilo kršenja ljudskih prava. Svi seljani ga poštuju. Kada se uporedi sa prethodnim policajcima, on će biti 100 posto bolji. Preporučujem ga". Potpis je gospodina Dermota Wilsona, datum je decembar 1999. godine. Može da se nađe na stranici 36.230. Dalje u tom svežnju dokumenata, a gospodin Lehtinen će nam pokazati, on je [Isak Musliu] u novembru 2000. godine dobio preporuku da može da vodi timove za specijalne operacije. Dakle, molim ovaj Međunarodni krivični sud da zađe ispod površine tvrdnji Tužilaštva, koliko god one mogле povremeno da izgledaju zanimljivo, jer mi smatramo da ispod te površine zapravo teče struja istorije. Kako vreme prolazi, istorija će ocenjivati rad ovog Međunarodnog krivičnog suda a tokom ovog suđenja, časni Sude, Sud će da procenjuje aktivnosti Isaka Musliu i njegovih drugova, dok će celo Kosovo/Kosovë da prati naš rad. Kada sam se prvi put sastao sa Isakom Musliu, pitao sam ga šta želi da postignemo u ovom postupku. Njegov odgovor je bio jednostavan i sada ču da citiram: "Da pravda pobedi". Dakle, to je ono što on preko nas traži. Ni više ni manje od onoga na šta ima pravo. Mi dobro znamo da će se časni Sud truditi da se u ovom slučaju sprovede i pravda i pravičnost. Zahvalni smo vam na vašem strpljenju i na prilici da izgovorimo Uvodnu reč.

SUDIJA PARKER: Puno vam hvala. Hvala, gospodine Topolski.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Gospodine Cayley. Ne... gospodine...

TUŽILAC WHITING: Ja sam gospodin Whiting.

SUDIJA PARKER: Da. Gospodine Whiting, sada smo došli do tačke kada vi treba da počnete da izvodite svoje dokaze.

TUŽILAC WHITING: Hvala časni Sude. Ja sam Alex Whithing iz Tužilaštva. Mi pozivamo prvog svedoka, to je gospodin Ole Lehtinen. Dok gospodin Lehtinen ulazi u sudnicu, ja bih samo htio da kažem da ćemo uz ovog svedoka koristiti tri dosijea dokumenata koje ćemo uvesti preko njegovog svedočenja. A pored toga imamo jedan komplet geografskih karata, kao i druga dva kompleta lokaliteta i žrtava.

(svetok je pristupio Sudu)

SUDIJA PARKER: Dobar dan.

SVEDOK LEHTINEN: Dobar dan časni Sude.

SUDIJA PARKER: Molim vas budite ljubazni pa pročitajte svečanu izjavu na kartici ispred sebe.

SVEDOK LEHTINEN: Da li mogu da pročitam?

SUDIJA PARKER: Da, molim vas.

SVEDOK LEHTINEN: Svečano izjavljujem da ču govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Molim vas sedite.

SVEDOK LEHTINEN: Hvala.

SUDIJA PARKER: Gospodine Whiting, izvolite.

svedok: Ole Lehtinen

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC WHITING

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Dobar dan gospodine. Da li možete da nam kažete svoje ime?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ja se zovem Ole Lehtinen.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I vi ste istražilac pri ovom Međunarodnom krivičnom sudu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je tačno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Radite za kancelariju Tužilaštva?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko dugo ste već zaposleni?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Radim od septembra 2002. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li možete da nam kažete koliko dugo ste radili na istraživanju ovog predmeta?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Od kada radim ovde, a to je od septembra prošle godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A kakva je bila vaša uloga u ovom predmetu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ja sam bio jedan od glavnih istražitelja u ovom predmetu.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, da li možemo sada nakratko da pređemo na rad na privatnoj sednici zbog nekih dodatnih pitanja?

SUDIJA PARKER: Koji je razlog?

TUŽILAC WHITING: Ne bih želeo da ovde otkrijem identitet zemlje odakle dolazi ovaj svedok.

SUDIJA PARKER: To će biti veoma kratka privatna sednica?

TUŽILAC WHITING: Da. časni Sude.

SUDIJA PARKER: U redu. Molim privatnu sednicu.

(privatna sednica)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine, da li možete da nam samo ukratko kažete, ne spominjući zemlju odakle dolazite, šta ste radili pre dolaska u Međunarodni sud?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Radim kao policajac od 1990. godine. Dve godine sam radio kao patrolni policajac. A posle toga sam radio na raznim istragama kao policajac.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Pre dolaska u Međunarodni krivični sud da li ste imali nekog iskustva na Balkanu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Služio sam kao mirotvorac u Bivšoj Jugoslovenskoj Republici Makedoniji i u Hrvatskoj 1995. i 1996. godine. I kao Međunarodni policajac tokom 2001. i 2002. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Na ovoj poslednjoj službi, ukratko, koje su bile vaše odgovornosti?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Kao Međunarodni policajac služio sam u Policijskoj stanici u gradu koji se zove Glogovac/Gllogoc, zapadno od Prištine/Prishtinë. To su bile razne policijske dužnosti koje su obuhvatale i obuku lokalnih novih regruta a zatim sam prešao u regionalni štab u Prištini/Prishtinë, gde sam bio šef Regionalnog centra za komunikaciju i Službe za planiranje i operacije.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: U svojstvu istražioca u ovom predmetu da li ste imali prilike da posetite mesta gde su se navodno dogodili neki od ovih zločina?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Želim da skrenem vašu pažnju na ovaj komplet mapa koje imate pored sebe.

TUŽILAC WHITING: To je komplet koji nosi oznake ERN od U008-3701 do U008-3710. Ako bismo mogli to da stavimo na grafoskop...

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Jednu po jednu.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING: I molim da se sada uključi grafoskop.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da nam kažete šta je na ovoj prvoj karti?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Na ovoj karti vidi se Kosovo/Kosovë kao deo Balkana.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim sledeću kartu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je jednostavna karta gde je samo osenčeno Kosovo/Kosovë i njegovo mesto u Evropi.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas uzmite sledeću kartu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je karta Kosova/Kosovë i neposredne okoline, koja se zove "Planska mapa Kosova/Kosovë 1998. godine".

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A na toj karti se nalaze neka sela?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas pređite sada na kartu broj 4? Šta se nalazi na ovoj karti?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je karta na kojoj se nalaze opštine Kosova/Kosovë i to sa onakvima granicama kakve su bile tokom rata 1998. i 1999. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li su se te granice menjale posle rata?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: One su nešto malo izmenjene. Posle rata dodata je još jedna opština, to je opština Mališevo/Malishevë koja je nastala od nekoliko drugih opština: Kline/Klinë, Orahovca/Rahovec i Suve Reke/Suharekë.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Primećujem da na ovoj karti imaju po dva imena za svako mesto. Da li možete to da objasnite Pretresnom veću?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Svaka opština nosi dva naziva. Gornji naziv je na albanskom a donji naziv je srpskom jeziku.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A šta su ove braon linije na karti?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Braon linije označavaju važne saobraćajnice.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A da li se Lapušnik/Llapushnik vidi na ovoj karti?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Lapušnik/Llapushnik je obeležen i jedna strelica pokazuje gde se on nalazi.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Pređimo sada na sledeću kartu broj 5. Šta ova karta predstavlja?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Na ovoj karti su prikazane opštine koje su najznačajnije za ovu istragu, šest najvažnijih opština.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da ih navedete?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To su Kline/Klinë, Orahovac/Rahovec, Glogovac/Gllogoc, Suva Reka/Suharekë, Lipljan/Lipjan i Štimlje/Shtime.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Dakle, i na ovoj mapi su prvo nazivi na albanskom pa na srpskom jeziku?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Vidim da na ovoj mapi postoji više sela. Da li možete da objasnite koji je značaj tih sela?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo su sela koja su bila značajna za ovu istragu. To su sela koja su pomenuta od strane nekih svedoka koji su važni za ovu istragu.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li postoji razmara na ovoj mapi?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, razmara je na dnu. Ne znam da li se vidi na ekranima, ali ova mapa je u razmeri 1:20 kilometara.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Oko Lapušnika/Llapushnik je jedan kvadrat koji se vidi kao područje na fotografiji broj 8?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Dalje na ovoj mapi je slika područja broj 8 i to je područje koje se odnosi na tu fotografiju.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Hvala vam. Molim vas pređite sada na sledeću mapu broj 6. Zamoliću vas da napravite pauzu posle mojih pitanja zbog prevodilaca.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Šta ova karta pokazuje?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je topografska karta otprilike istog onog područja koje smo videli na prethodnoj karti. Tu su prikazana ista sela kao i na prethodnoj karti i ta karta obuhvata otprilike područje od Prištine/Prishtinë na istoku do Mališeva/Malishevë na zapadu.

TUŽILAC WHITING: Molim vas da malo uvećamo ovu kartu na grafoskopu. Hvala vam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li ova karta takođe ima obeleženo područje kao na onoj fotografiji 8?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. To je isto područje.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li i na ovoj karti postoji razmara?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, na dnu karte. To je razmara 1:18 kilometara.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Koristeći ovu razmeru, da li otprilike možete da nam kažete razdaljinu... naime, prvo nam pokažite gde je Lapušnik/Llapushnik a gde je Klečka/Kleçkë?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Lapušnik/Llapushnik je ovde a Klečka/Kleçkë je ovde.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Koristeći razmeru, da li možete otprilike da nam kažete koliko su ta dva mesta udaljena jedno od drugog?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Upotrebiću ovaj lenjir.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Imate lenjir tamo.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. To je otprilike sedam kilometara.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A da li možete da nam kažete koliko je rastojanje između Lapušnika/Llapushnik i sela Cnoljevo/Carralevë?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Lapušnik/Llapushnik je ovde a Crnoljevo/Carralevë je ovde.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: I koliko je rastojanje?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Otprilike 15 kilometara.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: E sada, da li možete na ovoj karti da nam pokažete otprilike gde se nalazi ono mesto gde su se, prema izjavama svedoka, nalazile Srpske snage u periodu proleće – leto 1998. godine?

ADVOKAT GUY-SMITH: Ulažem prigovor.

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodin Gregor?

ADVOKAT GUY-SMITH: Prigovor. Traži se da svedok izvodi zaključke. Možete da me zovete gospodin Gregor...

SUDIJA PARKER: Molim vas da ustanete kada se obraćate Sudu.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ulažem prigovor. Traži se da svedok izvodi zaključke. Oslanja se na izjave tipa rekla-kazala koje do ovog trenutka nisu bile uvđedene i na taj način se ugrožava delokrug rada Suda.

SUDIJA PARKER: Da, to je veoma ozbiljan prigovor s obzirom na pravila koja postoje u anglo-saksonskom pravu. Ali o tome kolika će se važnost pridati ovome, zavisiće od toga koliki deo svedočenja će biti iz treće ruke i koliko će se pokazati da li su dokazi pouzdani.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja razumem pravila Suda. Moja zabrinutost je posebno kada ovaj svedok koji je...

prevodioci: Uključite mikrofon, molim vas.

ADVOKAT GUY-SMITH: Cenim odluku Suda. Odluka kod mene izaziva opreznost naročito kada ovaj svedok koji je bio pozvan zbog obrade grupnog dokaza insinuira da su njegovi zaključci – a mene upravo ti zaključci zanimaju – zasnovani na izjavama nepoznatih svedoka. Mislim da se time krši veliki broj važnih stvari. I to je razlog što ulažem prigovor, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Vaša poenta je na mestu. Međutim, mi smo je predvideli i predlažem Tužilaštву da bude veoma oprezno i konkretno kada izvodi ovaj dokaz tako da razumemo o čemu ovaj svedok može da govori i na osnovu čega.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala Časni sude.

SUDIJA PARKER: Mislim da nije potrebno da ponavljam gospodine Whiting, vi ste ovo razumeli, zar ne?

TUŽILAC WHITING: Razumeo sam, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

TUŽILAC WHITING: Da se vratimo na svedočenje.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, da li ste imali priliku da razgovarate sa svedocima koji će svedočiti na ovom suđenju o tome gde su se nalazile Srpske snage u ovom području u proleće i leto 1998. godine?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, imao sam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li su vam ti svedoci pokazali ili opisali ili pokazali na karti gde su se otprilike nalazile Srpske snage?

SUDIJA PARKER: Samo da bude jasno, u prihvatanju ovih svedočenja ovo ćemo da primimo samo kao uvodne sažeteke i to neće imati nikakvu težinu, s obzirom na kasnija svedočenja koja će izneti drugi svedoci.

TUŽILAC WHITING: Da, časni Sude. U stvari, ja bih zato htio da postavim niz pitanja ovom svedoku, kako bismo stavili stvari u kontekst. Ja ću samo da nagoveštavam svedočenja koja će kasnije doći. Ali neću da tražim od Suda da da bilo kakvu težinu onome što gospodin Lethinen kaže o dokazu. Radi se samo o tome da se Sudu omogući da se orijentise u pogledu ovih dokumenata i da ih smesti.

SUDIJA PARKER: To bi bilo dragoceno i naročito da skrenete svedoku pažnju na to, kako bi i svedok razumeo na koji način se ovde njegovo svedočenje koristi. I ovo što sada kažem odnosiće se i na sve druge svedoke, jer mi nećemo davati težinu dokazima koji se ovde navode kao nešto što je neko treći rekao ukoliko to ne bude potkrepljeno i drugim svedočenjima.

TUŽILAC WHITING: Hvala časni Sude.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, setite se mog prethodnog pitanja u vezi s onim što su vam rekli svedoci koji će svedočiti u ovom predmetu. Da li možete da obeležite mesto za koje vam je rečeno da su se tu nalazile Srpske snage?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. I da odgovorim i na prethodno pitanje. Meni je to pokazano i na karti i na terenu gde su se otprilike Srpske snage zaista i nalazile u to vreme. Ovde kod Lapušnika/Llapushnik ovaj beli prostor na mapi je jedna dolina. Srpske snage su se, prema svedocima, nalazile ovde, na istočnoj strani te doline. A ovde na raskrsnici kod Komorana/Komoran se nalazio jedan kontrolni punkt srpskog MUP-a. To je manje-više linija gde su u to vreme bile raspoređene Srpske snage.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Samo da bude jasno za zapisnik, kada kažete "dolina", vi mislite na ovaj belu površinu na karti koje se nalazi između Lapušnika/Llapushnik i plave linije koju ste vi sada povukli. Da li je to tačno?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. To je tačno.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Možete li sada da nam obeležite... da li možete da vidite na ovoj karti... dozvolite mi da se za trenutak vratim unazad. Da li su vam svedoci rekli gde se navodno nalazio taj zatvorenički logor u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li ste bili u tom logoru?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Bio sam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da vidite na karti gde se nalazio taj navodni zatvor?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ova karta nije sasvim jasna, ne vide se svi mali putevi, ali mogu da naznačim gde se otprilike nalazio.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete, molim vas, da stavite tačku tu gde se nalazio taj navodni logor?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (svedok obeležava)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A sada vas molim da nam uz pomoć lenjira i razmere na karti kažete koliko je otprilike bilo rastojanje između tog navodnog logora i Srpskih snaga?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Moglo bi da bude otprilike četiri i po kilometra.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Možemo li sada da vidimo sledeću kartu? To je karta koja nosi naziv "Fotografija broj 7".

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da li možda možemo malo da udaljimo?

TUŽILAC WHITING: To je odlično. Hvala vam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Šta se vidi na ovoj slici?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je fotografija iz vazduha, područje oko Lapušnika/Llapushnik i sela Beriša/Berishë i planine Beriša/Berishë.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Odakle ste dobili ovu fotografiju?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je dobijeno od KFOR-a, što su oružane snage koje predvodi NATO.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Šta znači ta skraćenica?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Kosovske snage.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Ova fotografija na monitoru je okrenuta postrance. Možete li da nam kažete kakav je to put koji se nalazi na vrhu te fotografije u desnom delu ekrana?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Vrh fotografije je ovde a ovo je autoput za Prištinu/Prishtinë. Priština/Prishtinë se nalazi u ovom pravcu a Peć/Pejë je ovamo gore.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da pokažete gde se nalazio taj navodni zatvorenički logor?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je ovde.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete sada da pokažete mesto gde su ekshumirana tela u Beriši/Berishë?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Evo ovde.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: U kojoj razmeri je ova fotografija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Na ovoj fotografiji se nalazi mreža i svaki od tih kvadrata je 500 metara.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li je ova fotografija već imala razmere?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Koristeći te razmere da li možete da nam kažete kolika je razdaljina bila i to vazdušnim putem između mesta ekshumacije u Beriši/Berishë i logora?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je skoro sedam kvadrata, što znači oko tri i po kilometra.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Tokom ove istrage, da li je svedok opisao put kojim su zarobljeni išli 26. jula 1998. godine ili oko 26. jula 1998. godine iz zatvoreničkog logora u Lapušniku/Llapushnik na mesto pogubljenja u Beriši/Berishë?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da uzmete olovku i otprilike obeležite rutu na mapi... izvinjavam se...

SVEDOK LEHTINEN: Časni Sude, nisam siguran da li ovo mogu da kažem na otvorenoj sednici.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, u stvari, bilo bi razumnije da idemo na privatnu sednicu, pošto je ovo svedok koji...

SUDIJA PARKER: Molim privatnu sednicu.

(privatna sednica)

SUDIJA PARKER: Nema potrebe da više budemo na privatnoj sednici. Nažalost, gospodine Whiting, dok smo još uvek bili na privatnoj sednici, iznesene su primedbe na način na koji vršite vaše glavno ispitivanje.

TUŽILAC WHITING: To je tačno časni Sude. Počeću ponovo. Prvo ću da govorim o onome što se odnosi na svedoka. Ne vidim, iskreno govoreći, zašto je ovde Odbrana oštećena strana ako mi štitimo identitet ovog svedoka. Ja tražim vašu dozvolu da nastavimo da štitimo njegov identitet. A što se tiče svedočenja gospodina Lehtinena, nisam svestan bilo kog pravila u Pravilniku o postupku i dokazima koje zahteva da svedok mora da ima izjavu i da se izjava svedoka obelodani pre nego što on počne da svedoči. Pravila traže da ako postoji izjava da ona mora da se obelodani Odbrani. Ali nema pravila kojim se zahteva da mora da postoji izjava. Naravno, postoji zahtev po *Pravilu 65ter* da mora da postoji rezime svedočenja određenog svedoka i da se taj rezime da Odbrani. To je i urađeno. Pored toga, mi smo Odbrani dostavili sve dokazne materijale koje želimo da uvedemo u spis preko ovog svedoka. To smo uradili pre više od nedelju dana i dali smo Odbrani spisak dokaznih predmeta početkom ove nedelje. I koliko sam ja shvatio, uobičajeno je na ovom Sudu da istražioci mogu da svedoče i da se preko njihovog svedočenja uvode dokazni predmeti a da se od njih ne zahteva da daju i izjave koje bi unapred govorile o čemu će oni da svedoče. I na kraju želim da kažem još jednu stvar a to je da mi očekujemo jednu određenu količinu komentara u vezi ovih karata, koje sam ja već spomenuo Sudu, da će ovo, u stvari, biti uvod u svedočenje drugih svedoka koji će se pojavit tokom suđenja. A što se tiče većine dokumenata koje ćemo da koristimo, ja neću da uradim ništa više osim, kao što smo rekli, da identifikujem izvor dokumenata i da naglasim određene relevantne delove dokumenata kako bi Sud mogao da ih razmotri. Možda će povremeno svedok da odredi neku lokaciju na karti jednostavno radi orijentacije Suda. Drugi rečima, komentari svedoka u vezi ovih dokumenata biće vrlo ograničeni.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Sada ne želimo da detaljno razmatramo pravila ili uobičajenu praksu Međunarodnog suda ali mislim da je jedna fundamentalna stvar, kada se radi o vođenju ovog procesa gospodine Whiting, da se Odbrana obavesti o svim materijalnim dokazima koji će biti uvedeni preko svedočenja bilo kog svedoka koga pozove Tužilaštvo. To se radi putem izjave ako izjava postoji ili putem obaveštenja o svedočenju po pravilu koji ste vi citirali. Nije bitno koja od ovih metoda se koristi. Ako ne postoji izjava, onda to obaveštenje mora da bude mnogo detaljnije i opširnije. Ja sam to spomenuo da ne bi dolazilo ubuduće ni do kakvih nesporazuma u vezi ovog pitanja. Što se tiče svedoka koji je sada ovde, ima jedno pitanje kojim se sada ne možemo adekvatno da pozabavimo u ovom trenutku a to je da li su dokazi koje ćete vi uvoditi preko ovog svedoka bitne stvari koje se tiču ovog predmeta ili nisu. Ono što Pretresno veće želi da kaže a nada se da je to jasno i Tužilaštvu i Odbrani je sledeće: ono što se postiže ovim kartama, može da se smatra produžetkom uvodne reči Tužilaštva, kao jedan dodatak tom uvodnom izlaganju. Pretresno veće neće tome pripisivati bilo kakvu težinu, osim ako se tokom suđenja ne pojave drugi dokazi koji će da potkrepe ono što se ovde na ovaj način kaže. Tako da postoji neka korist i vrednost kada su u pitanju ove karte, jer nam pomaže da se orijentišemo. Ali ako dokazi ne potkrepe ono što je rečeno, možete svi da budete ubeđeni da Pretresno veće neće pridavati težinu onome što sada govorи svedok, koji inače samo želi da nam pomogne. Tokom izvođenja dokaza ako svedok jednostavno uvodi dokumente i da bi svima bilo lakše, identifikuje određene delove koji su od posebne važnosti, mislim da tu nećemo imati bilo kakvih problema. Ali ako se svedok bude bavio drugim pitanjima i bude se bavio suštinskim pitanjima, onda bi to moglo da dovede do toga da Odbrana nekog od optuženih bude dovedena u nezgodan položaj, jer

neće imati vremena da se pripremi za unakrsno ispitivanje. I hteli bismo da to izbegnemo. Ja mislim da je sada sve jasno gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING: Da, to je absolutno jasno.

SUDIJA PARKER: Gospodine Khan?

ADVOKAT KHAN: To je to, časni Sude.

SUDIJA PARKER: I da li ste zadovoljni ovim stavom? Nemojte da se uzbudujete, samo vam dajem ...

ADVOKAT KHAN: Pa časni Sude, uvek je opasno postavljati pitanja. Časni Sude, zahvalan sam što ste se na ovaj način time pozabavili.

SUDIJA PARKER: Ne smeta mi ukoliko se na to skrene pažnja. A što se tiče objavljivanja imena ovog svedoka, gospodine Whiting, čini mi se na osnovu onoga što je rečeno tokom Uvodne reči do sada, da nema mnogo svrhe da ne damo slobodu pravnom zastupniku ili svedoku da spomene ime tog svedoka, jer to ime je već poznato i zna se da će ta osoba biti pozvana da svedoči. Čini mi se da je važno kada dođe vreme da svedok pristupi Sudu da se onda uvedu zaštitne mere na takav način da ne bude očigledno da je to svedok koji je već ranije pominjan u nekim prethodnim situacijama. Tako da ako vi tog svedoka sada spomenete, čini mi se da kasnije neće biti poteškoća ako stvari budemo gledali na ovaj način. Izgleda da imamo tehički problem i moraćemo da napravimo pauzu. Zbog tehnologije naš rad ponekad bude onemogućen i to onda kada to najmanje očekujemo. Tako da sada zbog tehničkih problema moramo da napravimo pauzu da bi taj problem mogao da se reši. Sada pravimo pauzu i nastavljamo u 16.05 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Powles, izvolite.

ADVOKAT POWLES: Hvala časni Sude. Moja namera je bila da u ime gospodina Isaka Musliua usmenim putem u skladu sa *Pravilom 73* zamolim za jedan nalog za obelodanjivanje materijala koje ima Tužilaštvo.

SUDIJA PARKER: Gospodine Powles, samo trenutak. Da se pozabavimo onim poslednjim trenucima kada nam je tehnologija onemogućila da nastavimo da pratimo rad. Hteo bih sada na neki način da ponovim ono što sam tada govorio. Ja sam se tada obraćao gospodinu Whitingu, ako se ne varam, a radilo se o spominjanju imena svedoka o kom smo govorili. Pretresno veće je iznelo predlog, s obzirom na činjenicu da je ime svedoka poznato javnosti iz Uvodne reči Tužilaštva i tako dalje, da ne bi bilo potrebno da idemo na zatvorenu sednicu svaki put kada neko od zastupnika ili od svedoka pomene ime te osobe. Međutim, važno je kada ta osoba dođe ovde da svedoči, da se tada primene odgovarajuće zaštitne mere. Mislim da sam se upravo obraćao gospodinu Whitingu i zamolio ga da razmotri taj moj stav. Nije neophodno da odgovor dobijemo

danasm. Nadajmo se, recimo, sutra da dobijemo odgovor da li Tužilaštvo smatra da bi to bio praktičan pristup. A ako ne, da se onda kaže šta ne valja i da li imate neki predlog umesto toga. Pretpostavljam da vam treba neko vreme da tu stvar razmotrite i da ćete moći do sutra da nam odgovorite.

TUŽILAC WHITING: Da. To je u redu, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Izvinite gospodine Powles.

ADVOKAT POWLES: Časni Sude, radi se samo o vremenu kada se podnosi ova molba. Ne znam da li da to uradim sada ili na kraju sednice, ili na kraju dana. Ne mogu da predvidim da li će to trajati više od 10 ili 15 minuta za obe strane, jer ja bih morao da iznesem svoju molbu ali trebalo bi da bude i vremena da Tužilaštvo odgovori?

SUDIJA PARKER: Mislim da bi bilo pristojnije prema svedoku da sada nastavimo a da na kraju dana sebi dozvolimo tih 10 ili 15 minuta za rešavanje tog pitanja.

ADVOKAT POWLES: Veoma sam vam zahvalan, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Lehtinen, tokom pauze više prevodilaca me je zamolilo kao prvo, da usporimo i kao drugo, da pravimo pauze između pitanja i odgovora.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pre pauze pitao sam vas nešto vezano za fotografiju broj 7 koja je tu na ekranu. Vi ste imali nameru da nacrtate putanju kojom su se zatvorenici kretali 26. jula iz navodnog logora u Lapušniku/Llapushnik pa do mesta pogubljenja u mestu Beriša/Berishë, bar prema tvrdnjama tog svedoka. Molim vas da uzmete olovku i da to uradite za nas?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ja se nadam da će to moći da se vidi na karti ali... navodni logor za zarobljenike je bio ovde a svedok je opisao putanju ovako: tu se izlazi iz zatvora, zatim se skrene desno, ide se ovim putem prema dole. Tu se nalazi nekoliko različitih puteva, međutim ovde na ekranu je to u donjem delu ekrana. Dakle, ide se uzbardo prema ovom vrhu. To je jedan veoma važan planinski vrh u tom području, *Velika stena*. A zatim ovim putem koji je vidljiviji i nastavlja se tim putem. I na ovom mestu nije baš najjasnije o kom se od ovih puteva se radi, tu se skrene levo i taj put se završava na tom mestu gde je izvršeno pogubljenje.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala vam. Da li je taj isti svedok identifikovao jedno mesto na toj putanji gde se ova grupa sastala sa komandantom?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Jeste.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Prema tvrdnjama tog svedoka ko je bio taj komandant?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je bio komandant Çeliku.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da nam pokažete na karti gde se to mesto nalazi na toj putanji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da li biste želeli da to mesto obeležim?

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da. Molim vas.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je na ovoj raskrsnici. Ja ću to obeležiti ovim kružićem. (*svedok obeležava*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li ste bili na toj lokaciji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li znate koje su koordinate te lokacije?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, mogu da vam pročitam sa ove karte.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da uradite to?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je otprilike 4... prema istoku 48.750 i prema smeru sever-jug to je 471.055.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Hvala vam. Molim vas da sada pređemo na sledeću fotografiju, to je broj 8. Molim vas da kažete Pretresnom veću šta vidimo na ovoj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je slično područje onom području koje smo ranije gledali. To je delimično uvećana fotografija dela sela Lapušnik/Llapushnik koje se nalazi sa južne strane autoputa Priština/Prishtinë – Peć/Pejë a to je ovo sa gornje strane.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Odakle ste dobili ovu fotografiju?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Dobio sam je od KFOR-a.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li je to ono obeleženo područje koje smo ranije videli na kartama 5 i 6?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Na karti je jedna crvena linija. Šta ona predstavlja?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ova crvena linija pokazuje pravac linijske fronte OVK, OVK trupa u Lapušniku/Llapushnik. Da li mogu to bolje da vam objasnim?

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Pre nego što počnete da objašnjavate, recite nam da li ste bili na toj lokaciji sa svedokom koji će svedočiti u ovom predmetu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, bio sam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: I ko je to bio?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je bio gospodin Fadil Çadraku.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: I da li je on bio u OVK tokom proleća i leta 1998. godine?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li je on identifikovao na toj lokaciji gde su bili borbeni položaji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Možete sada da nam date svoje objašnjenje.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Navodni zatvorenički logor i Glavni štab OVK u proleće i jesen 1998. godine bili su ovde što je na ovoj fotografiji obeleženi su crvenim krugom. Borbeni položaji su bili smešteni, kao što vidimo na ovoj fotografiji, desno od crvene linije. Jedan je bio okrenut ka autoputu Priština/Prishtinë – Peć/Pejë u ovom delu fotografije...

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Samo...

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Izvinjavam se...

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Izvinjavam se što vas prekidam ali da bi bilo jasnije za zapisnik, kad ste objašnjavali gde je prvi borbeni položaj, onda ste pokazali na kraj crvene linije u gornjem levom delu fotografije.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Tako je.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Možete da nastavite.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Sledeći položaj je vrlo blizu ove raskrsnice koja se vidi na ovoj fotografiji. A zatim...

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Izvinjavam se što vas prekidam. Molim vas, da li možete olovkom da obeležite ovo mesto koje se nalazi blizu raskrsnice?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (svedok obeležava)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Možete da nastavite...

SUDIJA PARKER: Obeleženo je krstićem.

TUŽILAC WHITING: Hvala, časni Sude.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: I tu su bila još dva ili tri položaja uz ovu... zapravo, sa leve strane ove crvene linije je jedan planinski greben a uz taj planinski greben nalazili su se borbeni položaji. Bila su još dva ili tri položaja koja su smešteni uz tu crvenu liniju.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Šta se nalazilo a desne strane te crvene linije? Samo topografski gledano?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Topografski gledano, ova crvena linija ide uz obronke te planine. A ispod, a na fotografiji s desne strane od te crvene linije, bila je dolina. A prema tvrdnji svedoka sa druge strane te doline bili su srpski položaji.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li ima razmere i ova fotografija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Mreža je istih razmara kao i na prethodnim fotografijama, tako da je svaki kvadrat 500 metara.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Koristeći se tom mrežom, molim vas, da li možete da procenite kolika je bila udaljenost između navodnog logora za zatvorenike, dakle ovog mesta koje je obeležno crvenim krugom i borbenih položaja koje ste obeležili ovim krstićem?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Rastojanje između ovog navodnog zatvoreničkog logora i ovog položaja je otprilike 350 metara.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li pomoću te razmere možete takođe da procenite rastojanje, da tako kažem, od najudaljenijeg borbenog položaja do navodnog zatvoreničkog logora?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Najudaljeniji borbeni položaj nalazi se na dnu fotografija gde nestaje ova crvena linija i udaljenost je otprilike oko 600 metara.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A to su borbeni položaji OVK?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da sada na grafoskop stavimo sledeću fotografiju. To je fotografija broj 9. Gospodine Lehtinen, molim vas recite Pretresnom veću šta se vidi na ovoj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Ovo je još više uvećana prethodna fotografija na kojoj se sada vidi jedan još manji deo područja. Prvac na ovoj fotografiji isti je kao i na onoj prethodnoj.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A šta se nalazi u ovom crvenom krugu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Vidi se isto što smo videli i na prethodnoj fotografiji – mesto navodnog logora za zatvorenike i mesto Glavnog štaba OVK.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li je ova karta došla iz istog izvora kao karte broj 7 i 8?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li i ovde takođe imamo prikazanu razmeru?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Ovde takođe imamo koordinatni sistem sa kvadratima i svaki od njih je 100 metara.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Želim sada da skrenem vašu pažnju na put koji vodi od raskrsnice u centru fotografije pa do navodnog zatvoreničkog logora.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, ova raskrsnica koju ste spomenuli je tamo a ovaj put vodi ovako do navodnog zatvoreničkog logora.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li ste putovali tim putem?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Jesam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Na ovoj fotografiji put se ne vidi od drveća ali da li na njemu ima nekih prepreka?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ne. Drveće možda zaklanja ali to je perfektno prohodan put.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da sada pogledamo sledeću fotografiju? Ovo je karta koja je označena brojem 10. Molim vas da li možete da nam kažete šta je to?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. To je karta Kosova/Kosovë i neposredne okoline. Crvene linije na karti pokazuju otprilike kako je OVK bila podeljena u operativne podzone.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, trebalo je to ranije da uradim ali zamolio bih da ova knjiga sa kartama dobije dokazni broj.

SUDIJA PARKER: Biće primljena kao svežanj u dokazni spis.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, svedok je obeležio tri karte. Na kraju svog izlaganja želeo bih da i te karte budu usvojene svaka kao poseban dokazni predmet zbog dodatnih oznaka na njima. I to je razlog zbog kog ih sada ne uvodimo.

SUDIJA PARKER: U transkriptu se vidi koji su brojevi tih karata u sklopu ovog dokaznog predmeta, dakle ove koje je svedok obeležio. Ja ču vama da prepustim da sami odlučite koji su dodatni koraci potrebni.

TUŽILAC WHITING: Hvala, časni Sude. Ja mislim da te oznake treba da uđu u dokazni materijal i zato ćemo morati nekako da ih označimo.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, da li mogu da skrenem vašu pažnju na takozvanu prezentaciju od 360 stepeni koja je često bila prikazivana Pretresnom veću kao dokument koji nosi oznaku ERN D000-1383. Radi se o CD-u.

TUŽILAC WHITING: I takođe želim da mu se dodeli dokazni broj.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P5.

TUŽILAC WHITING: Ovo je kompjuterski prikaz fotografija. Svedok će sa svog *laptopa* demonstrirati sve te fotografije Pretresnom veću.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Zamoliću vas da uključite program koji je potreban.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, da li možete da objasnite Pretresnom veću šta ćemo sada da vidimo?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo što ćemo sada da vidimo je prikazivanje niza fotografijaje korišćenjem jednog specijalnog kompjuterskog programa. Radi se o području Lapušnika/Llapushnik i niza drugih mesta u tom području.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Kada su snimljene te fotografije?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: U letu 2003. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete detaljnije da nam objasnite kako je sve to bilo pripremljeno?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Mi smo otišli da posetimo područje Lapušnika/Llapushnik. Snimili smo mnogo fotografija sa zemlje a i iz vazduha. Na određenim mestima smo slikali sa štanda kamere u krug, svih 360 stepeni. Potom su tako dobijene slike obradom specijalnog programa spajane tako da ste mogli da uđete u sliku i imate osećaj da u stvari osmatrate to područje.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Pre nego što uključimo program, želim da skrenem vašu pažnju na ovaj svežanj fotografija koje imaju oznaku "Lokacije". Da li imate to ispred sebe?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING: Molim da ovo dobije dokazni broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P6.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, recite nam molim vas šta sadrži ovaj svežanj?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovaj svežanj nam pokazuje fotografije područja Lapušnika/Llapushnik snimljene iz vazduha, kao i konkretnе fotografije koje su izvađene iz cele ove prezentacije.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da sada uključite program na vašem kompjuteru?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: U redu. Dok budemo koristili program, takođe bih želeo da objasnim kako se on koristi ako je to u redu.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da, molim vas. Izvolite.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Kada se na ekranu kompjutera vidi neka fotografija, vidimo i deo područja koji vodi ka sledećoj fotografiji, pa na taj način možemo da se pomerimo i da vidimo konkretnije ono što se tamo vidi. Ja ću vam to pokazivati uz naš rad. Prva fotografija je zapravo jednostavna karta Kosova/Kosovë na kojoj je vidi put između Prištine/Prishtinë i Peći/Pejë i na kojoj je obeležen i sam Lapušnik/Llapushnik.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Možete li da produžite, molim vas?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: I molim vas pređite na sledeću fotografiju.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Ovde na ovoj fotografiji vidim zatvorenički logor i liniju fronta. Da li su to slike u koje se može ući i posmatrati fotografije?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tako je. Sada ću da vam pokažem: kada kliknemo na znak pitanja koji se nalazi u donjem delu ekrana, pokazuju nam se oblasti u koja možemo da uđemo i pogledamo izbliza.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: U redu. Molim vas, da li možete da kliknete ovde gde piše "zatvorenički logor"?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Možete li sada da nam kažete šta se vidi na ovoj prvoj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Ovo je fotografija snimljena iz vazduha gde se na levoj strani fotografije vidi navodni zatvorenički logor a na desnoj strani fotografije nalazi se Glavni štab OVK. Ovaj put o kome smo ranije govorili vodi između ta dva bloka ili dva kruga zgrada, evo ovde.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas pokažite nam kako izgleda ovaj zatvorenički logor?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Kada pogledamo ovu prvu fotografiju recite nam šta na njoj vidimo?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je glavna zgrada u kompleksu zatvoreničkog logora.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Spomenuli ste reč "kompleks". Da li možete da objasnite šta pod tom reči podrazumevate?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Mogu. Kad kažem reč "kompleks", posebno među albanskim stanovništvom na Kosovu/Kosově, podrazumeva se jedan prostor koje je obično ograđen zidom i u kom se nalazi jedna ili više zgrade. Mogu biti jedna ili više zgrade a ostalo su šupe, garaže i slični objekti u dvorištu. Obično tu stanuje jedna porodica ili šira porodica.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Sada bih skrenuo vašu pažnju na ovaj svežanj sa lokalitetima koji je obeležen kao dokazni predmet broj P6. Molim vas da pogledate četvrtu stranicu? Da li je to ista fotografija koju vidimo i na kompjuteru?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Po vašem saznanju, da li ova zgrada izgleda isto kao što je izgledala u letu 1998. godine?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Ima nekih detalja koji nisu sasvim isti. Ja sam saznao kasnije da su u toku rata na ovim zgradama bili uništeni krovovi, ali temelji su isti.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Šta je ovo što se nalazi desno na ovoj fotografiji? Izgleda kao neka kapija braon boje.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, to je glavna kapije kroz koju se ulazi u kompleks.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A gde se izlazi?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Izlazi se na put.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Sada pogledajte polako unaokolo po dvorištu i provedite nas, molim vas?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je tipičan primer snimanja fotografija u krug od 360 stepeni, tako da može u potpunosti da se napravi ceo krug.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, da li ste vi lično bili u tom dvorištu?
SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, bio sam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Sa ove lokacije da li se vidi bilo koji od borbenih položaja OVK koje su identifikovali drugi svedoci?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A da li se vidi neki od srpskih položaja?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li biste sada mogli da nas uvedete u ovu glavnu zgradu od prizemlja... možda je ovo dobra prilika da nam ponovo opišete kako je ovo snimljeno?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Da ponovim, upotrebom "znaka pitanja" može da se vidi detaljnije područje koje želite. I kad god se ovaj cursor nalazi na području koje može na taj način da se pregleda, pretvara se u strelicu. I kao što sad vidimo strelica pokazuje glavni ulaz u prizemlju ove zgrade. I prva fotografija uvodi nas u trem u prizemlju.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da li biste sada ušli u prizemlje?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (svedok prihvata)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li biste nas sada proveli po ovoj prostoriji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je prozor koji gleda na dvorište a ovo su sada ponovo glavna ulazna vrata.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da sada ponovo izademo u dvorište?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (svedok prihvata)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možemo sada da uđemo prvi sprat ove zgrade?

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, pre nego što pređemo na prvi sprat, ne znam da li sam ja jedini koji ovako misli, bilo bi korisno da znamo kada su ove fotografije napravljene. Pošto nikad nismo imali izjavu, mi ne znamo.

TUŽILAC WHITING: Ja mislim da sam odgovorio na to pitanje?

ADVOKAT TOPOLSKI: Ne, niste. Ako jeste, ja nisam čuo odgovor i izvinjavam se.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, da li biste nam rekli kada su ove fotografije snimljene?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, one su snimljene u letu 2003. godine.

ADVOKAT TOPOLSKI: Hvala vam mnogo.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A sada molim vas da pređemo na prvi sprat?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: U redu. Ulaz na prvi sprat na ovoj fotografiji je na desnoj strani.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A šta sada gledamo?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je pogled na gornji sprat ove zgrade.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da sada uđemo unutra?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Nastavite.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A sada vas molim da pogledamo po ovoj prostoriji.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Sada se nalazimo u stražnjoj sobi ovog prvog sprata. Tu su samo dve sobe koje su podeljene ovim zidom i vratima. Ponovo vidimo prozor koji gleda na dvorište.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A sad ako možemo ponovo da se vratimo u dvorište. Ako možete sada da se okrenete i pogledate druge objekte u dvorištu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Skrećem vam pažnju na svežanj dokumenta o lokacijama na petoj stranici. Da li je to ista zgrada?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je tačno. I obeležena je oznakom A2.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li biste sada otišli do bunara i da vidimo pogled od bunara?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da ponovo pođete unaokolo. Ponovo vidimo glavnu zgradu. Nastavite.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: U zadnjem delu zgrade nalaze se neka vrata. Gde se ulazi ako se prođe kroz ta vrata?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Uz poslednji zid ove zgrade nalazi se štala.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Skrećem vam pažnju na stranicu broj 7 ovog svežnja fotografija o lokacijama. Da li je to ista fotografija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To su ista vrata.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da sada uđemo u štalu.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li je to ista fotografija kao i na stranici broj 8 u kompletu fotografija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Sada vas molim da pogledamo po štali.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Opišite nam šta se nalazi uz zidove.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Uz ovaj zid nalazi se korito za hranjenje životinja. Tu se nalazi i jedna metalna štipka sa lancima kojima su životinje bile privezane.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete cursorom da pritisnete na jednu od tih kuka i da je uvećate?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Jedan od načina da se to učini jeste da se pritisne na plus ili minus da bi se fotografija malo uveličala ili smanjila. A za detalje može samo da se klikne na predmet koji želimo da vidimo i pogledamo ga izbliza.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete to da uradite, molim vas?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Sada ću da pogledam detaljnije ovaj lanac za vezivanje životinja.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete sada da se vratite... da...

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: ... i da pogledamo oko štale. Molim vas zaustavite se na trenutak. Da li će svedoci govoriti o ovoj štali?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A koji je značaj te štale?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Svedoci će govoriti o štali. U raznim trenucima tokom juna i jula 1998. godine otprilike 15 do 16 zatvorenika držano je u ovoj štali. Bili su lancima privezani uz ove hranilice...

ADVOKAT GUY-SMITH: Časni Sude, ja ulažem prigovor. Opet se ovde iznosi nešto kao zaključak, dakle ko se nalazio u štali. I ne samo to, nego i šta su radili dok su bili тамо.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Ali mislim da su dovoljne one instrukcije koje smo im dali. Mislim da su indicije koje smo dali dovolje za obradu te stvari.

ADVOKAT GUY-SMITH: Časni Sude, da li odavde treba da zaključim da više ne treba da se brinem oko toga kako će se ispitivanje nastaviti u ovom pogledu? Ne bih htio da prekidam tok...

SUDIJA PARKER: Želeo bih da to potpuno razjasnim na početku tako da svi možemo s mirom to da prihvativmo. Za sada je to za nas, na neki način, samo uvod. Koliko sam shvatio, opet imamo tehničkih problema. Možemo da nastavimo sa radom. I izvinjavam se zbog ovog. Budite

zadovoljni što ovo u ovom trenutku ne tretiramo kao dokaze koji će imati bilo kakvu dokaznu snagu pred ovim Sudom.

ADVOKAT GUY-SMITH: Odlično. Puno vam hvala.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, ponoviću poslednje pitanje jer izgleda da nije ušlo u transkript.

SUDIJA PARKER: Da. Jer izgleda da smo imali zastoj u sistemu *LiveNote* [program za transkribovanje]. Nadajmo se da će se ispraviti.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Lehtinen, da li su svedoci govorili o ovoj štali i da li su je prepoznali?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, prepoznali su je.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I šta su vam rekli o ovoj štali?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Svedoci su rekli da je ova štala bila mesto gde su oni bili zatvoreni u junu, julu i avgustu 1998. godine. Bio je različit broj zatvorenika u različito vreme; od dva zatvorenika do otprilike 15, 16. Oni su opisivali da su tamo bili privezani ovim lancima uz hranilice za stoku.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A ako sada pogledamo stranice 9 i 10 iz onog kompleta fotografija, da li su to fotografija te štale?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li možemo sada da nastavimo ovaj obilazak i da izađemo iz štale?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (svedok prihvata)

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas da li sada možemo da pogledamo ostavu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (svedok prihvata)

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Skrećem vam pažnju na fotografiju broj 11 iz kompleta sa lokalitetima. Da li je to ista fotografija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Jeste.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li možete sada da nas uvedete unutra?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (svedok prihvata)

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Prema rečima svedoka za šta je korišćena ova ostava?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovu prostoriju su svedoci opisali kao mesto u kom su bili zatvarani u isto to vreme.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas, da li možete da napravite obilazak ove prostorije?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To nije moguće u ovom programu. Tu prostoriju nismo slikali u krug, ali sa vrata može da se vidi unutrašnjost ove ostave.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Skrećem vam pažnju na stranice 12 i 13 iz kompleta sa lokalitetima. Da li su to te fotografije?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da sada izđemo iz ostave.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Vratimo se u dvorište.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Vratimo se do bunara.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: I da napravimo ceo krug nazad i pogledajmo garažu, molim vas. Ova garaža na ovoj fotografiji nalazi se na stranici broj 14 u kompletu fotografija na, zar ne?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je tačno.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A koji je značaj ove zgrade?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Svedoci opisuju da je i ovde držan jedan zatvorenik.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete sada da nas izvedete na put između ova dva kompleksa?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Skrećem vam pažnju na stranicu broj 20 iz našeg kompleta. Da li je to ista fotografija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete sada da se okrenete i da nam pokažete ulaz sa puta u ovaj kompleks?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, može da se vidi ova kapija i sa druge strane.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas, da li možete to da nam pokažete?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: I ova fotografija je na stranici broj 23 u našem kompletu. To je drugi pogled na istu kapiju ovog navodnog zatvorskog kompleksa, zar ne?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je tačno.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas, da li možete sada da nas vratite u ovaj kompleks sa ulice?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je ulazna kapija sa ulice i kad kliknem na ulaz bićemo unutra.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete... pa pre nego što to uradite, recite nam da li je na stranici broj 18 kompleta fotografija ista ta fotografija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je tačno.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas, da li biste sada pogledali po dvorištu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (svedok prihvata)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Koji je značaj ove bele zgrade koja se vidi a takođe je i na 18. stranici našeg kompleta?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Samo da nešto razjasnim. Ovaj glavni ulaz kroz koji smo upravo ušli, to je ovaj ovde... a bela zgrada je ovde i nju su svedoci opisali kao mesto gde je bio smešten Glavni štab OVK od poslednjih dana maja 1998. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete sada da se vratite na fotografiju koja je snimljena iz vazduha?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (svedok prihvata)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da li možete da se udaljite još malo više?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (svedok prihvata)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas, da li možete sada da nas povedete do linije fronta?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Oblast koje je aktivna u ovom programu za liniju fronta omogućava nam pogled koji je u ovom južnom delu ove žute linije koja je obeležena kao linija fronta unutar programa.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: I pošto ste kliknuli na liniju fronta šta sada ovde gledamo.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Gledamo na sever. Tu je autoput Priština/Prishtinë – Peć/Pejë i gledamo na jedan od najjužnijih borbenih položaja. I ti položaji su se nalazili duž ovog planinskog grebena.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Na desnoj strani je dolina.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete sada da nam pokažete borbeni položaj koji je blizu raskrsnice koju ste ranije obeležili na karti?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Kao prvo, ovo je jedan snimak iz vazduha raskrsnice koju smo ranije gledali.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Pre nego što nastavite, koji je to put koji se vidi na ovoj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je autoput od Prištine/Prishtinë prema Peći/Pejë. Priština/Prishtinë je na desnoj strani fotografije a Peć/Pejë je na levoj strani.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A ova raskrsnica koja se vidi na sredini ove fotografija, da li je to ona ista raskrsnica koju ste vi obeležili na prethodnoj fotografiji broj 8?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Tako je.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da nam pokažete taj borbeni položaj?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A šta vidimo ovde?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je pogled sa ovog borbenog položaja. U ovom trenutku mi gledamo na sever i nadgledamo autoput Priština/Prishtinë – Peć/Pejë i možemo da se okrenemo i da gledamo ka istoku i onda tu ponovo može da se vidi na ovoj fotografija put Priština/Prishtinë – Peć/Pejë.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li ste vi obišli ovaj položaj?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li ste videli bilo šta na terenu sa mesta odakle su napravljene ove fotografije?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Tu ima rovova a isto tako postoje i tragovi rovova koji su zatrpani?

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da nam kažete kada ste vi bili tamo i kada ste primetili to što ste opisali?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ja sam to mesto obišao nekoliko puta. I mislim da je poslednji put to bilo u letu i jesen 2003. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li se sa ovog mesta vidi Komoran/Komoran?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Raskrsnica kod sela Komoran/Komoran nalazi se ovde.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Sada ćemo da pogledamo fotografiju broj 24 iz te zbirke fotografija sa lokacijama. Šta se vidi na toj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je fotografija srpske policije, MUP-a. To je kontrolni punkt na raskrsnici kod sela Komorane/Komoran u letu 1998. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Ovo je fotografija snimljena 1998. godine u toku leta.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Tako je.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Sada ćemo da pogledamo sledeću fotografiju koja se nalazi na stranici 25. Šta se vidi na toj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je fotografija kontrolnog punkta OVK u Lapušniku/Llapushnik na putu Priština/Prishtinë – Peć/Pejë.

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, izvinjavam se što opet prekidam. Ali nijedan od optuženih ne vidi ove fotografije ako nisu postavljene na ekran. A nemaju ni te komplete fotografija koje mi imamo. Nadam se da je moguće da optuženi dobiju svoje kopije.

SUDIJA PARKER: Izgleda da će to vrlo brzo biti urađeno.

ADVOKAT TOPOLSKI: Hvala vam. Puno vam hvala. I izvinjavam se što sam prekinuo ispitivanje.

TUŽILAC WHITING: Za optužene, sada se nalazimo na stranici broj 24 a onda smo prešli na stranicu broj 25.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, šta se vidi na stranici 25 iz ovog kompleta?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je svedok opisao kao barikadu u Lapušniku/Llapushnik na putu Priština/Prishtinë – Peć/Pejë?

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A kada je to bilo?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. To je bilo u letu 1998. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A prema svedocima, da li je ta barikada sve vreme ovako izgledala?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Svedoci su je opisali malo drugačije. Neki su to opisali da je bilo na putu više starog gvožđa, kao na primer, havarisanih automobila i tako dalje. A neki svedoci su je opisali upravo onako kako je mi vidimo sada.

SUDIJA PARKER: Časni Sude, ovo su sva pitanja koja sam imao u vezi ovog kompleta i ove prezentacije fotografija od 360 stepeni.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

TUŽILAC WHITING: Sada želim da pređem na drugu temu i zbog toga će nam trebati prvi registrator od ukupno tri, tabulatori od 1 do 20. Hvala, časni Sude.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, u vreme kada su izvršena hapšenja u ovom predmetu, da li su takođe izvršeni i pretresi?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. To je tačno.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Na kojim mestima je to urađeno?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: U stanovima optuženih i u navodnom logoru u Lapušniku/Llapushnik, to jest na tom poljoprivrednom imanju u Lapušniku/Llapushnik.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A kada je to obavljen?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: 17., 18. i 19. februara 2003. godine

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Na osnovu kog ovlašćenja su izvršeni ovi pretresi?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Na osnovu naloga za pretres koji je izdao sudija ovog Međunarodnog krivičnog suda.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Za sve te lokacije.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li ste vi lično učestvovali u tim pretresima?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, jesam. Lično sam učestvovao u pretresu poljoprivrednog imanja u Lapušniku/Llapushnik i stana gospodina Limaja.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A što se tiče pretresa stanova gospode Haradina Bale i Isaka Musliu šta ste vi uradili da biste se upoznali sa rezultatima tih pretresa?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ja sam razgovarao sa istražiocima koji su vršili te pretrese. Isto tako sam proučio materijal, to jest izveštaj o pretresu kao i izveštaj o konfiskovanju imovine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Pre nego što su izvršeni pretresi stanova optuženih, da li ste utvrdili da se stvarno radi o stanovima optuženih?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, jesmo.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Kako ste to utvrdili za svaki stan posebno?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ja sam lično prisustvovao pretresu stana gospodina Fatmira Limaja i dočekao nas je jedan rođak i on nam je rekao da to jeste stan gospodina Fatmira Limaja. A oni koji su bili vođe timova za pretres druga dva stana potvrdili su mi kada je u pitanju stan gospodina Haradina Bale da je bila prisutna njegova supruga i da je ona potvrdila da je to stan gospodina Bale. A kada je reč o pretresu stana gospodina Musliu, bio je prisutan njegov otac i on je potvrdio da je to stvarno stan gospodina Isaka Musliu.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A kad je u pitanju stan gospodina Bale, da li je on i uhapšen na tom mestu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. To je tačno.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Prvo ćemo da se pozabavimo pretresom stana gospodina Bale. Molim vas da pogledate tabulator broj 1 iz registratora?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Izvinjavam se, nadam se da je to nešto što ću moći da vidim na svom ekranu.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da, ako stavite *Sanction* program na svoj ekran.

TUŽILAC WHITING: Molim vas da se program *Sanction* stavi na ekran. Hvala vam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Što se tiče ovog prvog dokumenta koji nosi oznaku ERN U003-2411 da li možete da nam kažete šta je to?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je potvrda koje se odnosi na gospodina Balu.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gde je pronađena?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Časni Sude, ja bih želeo da pogledam zapisnik o konfiskaciji da bih bio siguran i da ne napravim grešku.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li biste se podsetili ako pogledate zapisnik o konfiskaciji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, mi imamo taj dokument i molim poslužitelja da dostavi kopiju svedoku kao i svim učesnicima.

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Časni Sude, ovo svedočenje je nešto što nije lično saznanje ovog svedoka i mi zadržavamo isti stav koji smo imali. Da li se još uvek radi o dodatnom uvodnom iskazu?

SUDIJA PARKER: Ja smatram da gospodin Whiting sada želi da stvari prebací u jednu drugu kategoriju i on će da postavi dovoljno pitanja da bi postavio osnovu za ono što se tvrdi. Ako se to ne dogodi, onda će biti na snazi ono što je Pretresno veće već reklo.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, faktički moja namera je da se oslanjam na ove dokazne materijale u smislu gde su pronađeni ti dokumenti i da ovaj svedok svedoči šta zna na osnovu onoga što je saznao od drugih istražilaca; da svedoči o tome ko je sproveo istragu i da se posluži njihovim zapisnicima u kojima piše gde je koji dokaz pronađen. Naravno, ako nešto od toga bude osporavano i zatraži se da sami istražioci dođu, mi ćemo ih i pozvati. Ali čini mi se da bi to bilo gubljenje vremena za sve strane.

SUDIJA PARKER: Znači da vi sada predlažete da ovo plasirate kao dokaze iz druge ruke na osnovu informacija od drugih istražilaca i onoga što su oni rekli svedoku?

TUŽILAC WHITING: Tako je, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Ako bude prigovora na ovo, onda ćemo pozvati te druge istražioce da svedoče.

TUŽILAC WHITING: Da. Tako je, časni Sude. Da li mogu da nastavim?

SUDIJA PARKER: Izvolite, nastavite.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, na kojoj stranici ovog dokumenta se nalazi zapisnik o pretresu stana gospodina Bale?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Počinje na trećoj stranici ovog komleta dokumenata.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Ko je bio šef tog istražnog tima?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je bio istražilac Pekka Haverinen.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: On je istražilac koji radi u kancelariji Tužilaštva?
SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. To je tačno.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li ste razgovarali sa gospodinom Haverinenom o istraži?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: I da li ste potvrdili s njim da je ovaj njegov zapisnik tačan?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li je ovaj zapisnik napravljen u vreme kada je izvršen pretres?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Tako je.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Kada je reč o dokumentu o kom vam postavljam pitanja, da li možete da nam kažete gde je, prema ovom zapisniku, pronađen ovaj dokument?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: U dvorištu gospodina Bale nalazile su se dve kuće. Jedna je identifikovana kao kuća gospodina Haradina Bale. U prizemlju ove kuće nalazi se jedna prostorija koju gospodin Haverinen opisuje kao kombinaciju dnevnog boravka i kuhinje. U toj prostoriji na polici nalazila se jedna crna aktentašna i ti dokumenti su pronađeni u toj tašni.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, molim da se ovom dokaznom predmetu da broj?

Sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva...

SUDIJA PARKER: Da li tražite broj za čitav dokument ili samo za deo koji se odnosi na gospodina Balu?

TUŽILAC WHITING: Faktički za celu grupu dokumenata koja ima, čini mi se, četiri stranice.

SVEDOK LEHTINEN: Izvinjavam se, pet stranica.

SUDIJA PARKER: To je zapisnik o zapleni imovine i to će se uvrstiti u spis.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P7.

TUŽILAC WHITING: Isto tako tražim dokazni broj za dokumente u tabulatoru broj 1 a to je dokument od četiri stranice?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P8.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, molim vas da iz dokaznog predmeta P8 pročitate obeleženi deo koji vidite na ekranu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Tu piše: "Vojnik Haradin S. Bala, rođen 10. juna 1957. godine u selu Donja Koretica/Koroticë e Poshtmë u opštini Glogovac/Gllogovc. Sada zivi u istom mestu, Donja Koretica/Koroticë e Poshtmë. Gorepomenuti je dobio ovaj sertifikat, izjavivši da je bio pripadnik OVK od 8. marta 1998. godine do 19. septembra 1999. godine u 121. brigadi [Kumanova brigada]."

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, ovde slede još tri stranice koje su takođe deo ovog dokaznog predmeta. Šta je na tim stranicama?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To su slični sertifikati koji se odnose na druge članove porodice gospodina Bale.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li su pronađene na istom mestu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, jesu.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da onda pogledate te tri stranice i da navedete datume kada su se prema ovom dokumentu te osobe prikljičile OVK?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Prva se priključila OVK 5. maja 1998. godine a sledeća 13. jula 1998. godine a poslednja 18. septembra 1998. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Hvala vam. Sada gledamo dokument koji se nalazi u tabulatoru broj 2. Šta je to?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je još jedno uverenje za gospodina Haradina Balu u kom se kaže da je on bio pripadnik OVK od 8. aprila 1998. godine do 19. septembra 1999. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A gde je pronađen ovaj dokument?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: U istoj aktentašni kao i prethodni dokumenti.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, molim da se ovom dokaznom predmetu da broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P9.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da sada pogledate sledeći dokument. Da li možete... ovaj dokument nosi oznaku ERN U003-2417. Da li možete da nam kažete gde je pronađen ovaj dokument?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je pronađeno u istoj sobi gde je pronađena i aktentašna koju sam ranije spomenuo. To je bilo na istoj polici gde je bila i ta aktentašna.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da nam kažete kakav je to dokument?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je pozivnica za gospodina Haradina Balu za komemoraciju veličanstvene bitke "Fuštica/Fusticë, 1998. godina".

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A kad je trebalo da se održi ta komemoracija prema ovom dokumentu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: 24. jula 2000. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A da li znate kada je bila bitka za Fušticu/Fusticë, što ćemo da vidimo iz jednog drugog dokaznog predmeta?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Bitka za Fušticu/Fusticë je bila 24. jula 1998. godine.

TUŽILAC WHITING: Molim da se karta broj 6 stavi na grafoskop? I molim da se samo malo poveća slika. Hvala.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete na ovoj karti da nam pokažete gde se nalazi Fuštica/Fusticë?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Ja to nemam na svom ekranu... u redu.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Možete samo da pokažete gde se nalazi.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Postoji Gornja Fuštica/Fusticë e Epérme i Donja Fuštica/Fusticë e Poshtmë i ta dva mesta se nalaze negde u ovom delu.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A dok gledamo ovu kartu da li možete da nam kažete gde se nalazila kuća gospodina Bale?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, to je bilo u Gornjoj Koretici/Korroticë e Epérme.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Možda bi bilo korisno pre nego što se skloni karta da se obeleži markerom jedno selo u tom regionu kao lokacija gde je održana ta bitka. Mislim da se u transkriptu ne vidi gde je tačno bila ta bitka.

TUŽILAC WHITING: Hvala časni Sude.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, molim vas da markerom obeležite lokaciju bitke za Fušticu/Fusticë?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ja ne znam tačno koja je lokacija ali ću da zaokružim područje Fuštice/Fusticë.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas uradite to.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (svedok obeležava)

TUŽILAC WHITING: Molim da u zapisnik uđe da je svedok obeležio lokaciju koju nam je identifikovao.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Dok nam je karta još ovde, molim vas povucite jednu liniju od te lokacije do kuće optuženog Haradina Bale?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (svedok obeležava)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC WHITING: Molim da se vratimo nazad na program *Sanction*. Mislim da ovom dokaznom predmetu nismo dodelili... Da li može ova pozivnica za komemoraciju da dobije dokazni broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P10.

TUŽILAC WHITING: Molim da sada pređemo na sledeći dokument. To je dokument koji nosi oznaku ERN U003-2421.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da nam kažete gde je pronađen taj dokument?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Ovaj dokument takođe je pronađen u kući gospodina Haradina Bale u istoj prostoriji gde su pronađeni i ovi prethodni dokumenti, u polici ispod one gde su pronađeni prethodni dokumenti.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A šta je ovo?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je isto pozivnica za gospodina Haradina Balu za komemoraciju koja je posvećena sećanju na vojnika Ajet Hasanija koji je poginuo.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Kada je održana ta komemoracija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: 16. oktobra 2002. godine

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li u pozivnici pišu godina rođenja i godina smrti gospodina Ajet Hasanija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Rođen je 1956. godine, poginuo je 1998. godine.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, molim da se dodeli broj ovom dokaznom predmetu?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P11.

TUŽILAC WHITING: Molim da sada pređemo na sledeći dokument koji nosi oznake ERN od U004-2422 do U004-2427.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, molim vas recite nam gde je ovaj dokument pronađen?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je dnevnik gospodina Haradina Bale koji je pronađen na prvom spratu njegove kuće, u spavaćoj sobi ispod kreveta.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Koje datume je obuhvatao ovaj dnevnik?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Prvi datum je 8. februar 1999. godine a poslednji datum je 2. april 1999. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A čim se bavi ovaj dnevnik?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Izvinjavam se. Nisam čuo pitanje?

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A čim se bavi ovaj dnevnik?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Izgleda da je to dnevnik nekoga ko prati vojne pokrete u određenoj oblasti.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Vi kažete da...

ADVOKAT GUY-SMITH: Izvinjavam se, časni Sude. Ako mi dozvolite, ovde bih uložio prigovor. Ovo zahteva nivo ekspertize za koji ovaj svedok tek treba da se kvalifikuje, a takođe je špekulativno.

SUDIJA PARKER: Gospodine Guy-Smith, ako se pogleda sadržaj dnevnika, teško da je potrebno da neko bude veštak da bi mogao da kaže da se radi o beleškama vojne prirode. Molim vas nastavite gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da nam kažete o kom se području radi u dnevniku?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Sve što mogu da kažem o tom području jeste da se pratilo i posmatralo područje autoputa Priština/Prishtinë – Peć/Pejë u području Komorana/Komorane i Lapušnika/Llapushnik.

TUŽILAC WHITING: Molim da se dodeli dokazni broj ovom dokumentu?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P12.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da pogledate sledeći dokazni predmet u tabulatoru broj 6. Da li možete da nam kažete gde je pronađena ova fotografija? To je tabulator broj 6.

TUŽILAC WHITING: To će biti prikazano na ekranimu.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, da li možete da kažete Pretresnom veću gde je pronađena ova fotografija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Pronađena je na istom mestu u najnižoj polici gde su pronađeni i oni drugi dokumenti.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Šta se vidi na toj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Na fotografiji vidimo u sredini gospodina Haradina Balu sa još jednom većom grupom muškaraca. Reč je o jednom skupu u Lapušniku/Llapushnika, a vezano je za sećanje na jednog poginulog vojnika čije je ime Ymer Alushani.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li ste vi bili prisutni na ovom događaju?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da stavite na grafoскоп fotografiju broj 8?

TUŽILAC WHITING: Molim vas da pređemo sa programa *Sanction* na grafoскоп. Moraćemo malo da povećamo fotografiju na grafoскопu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se vidi mesto gde je taj komemorativni skup održan?
SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li biste mogli markerom da zaokružite tu lokaciju?
SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (svedok obeležava)

TUŽILAC WHITING: Da li možemo da ponovo uključimo program *Sanction*? I molim vas da se ovom dokazni predmetu dodeli broj.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P13.

TUŽILAC WHITING: Molim da pređemo na sledeći dokument.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Lehtinen, šta predstavlja ova fotografija? Šta se vidi na ovoj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je uvećana fotografija istog tog spomenika koji smo videli na prethodnoj fotografiji.

TUŽILAC WHITING: Za zapisnik, radi se o fotografiji koja nosi oznaku ERN U003-4006.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Recite mi koji se datum vidi na ovom spomeniku, odnosno datum rođenja i smrti gospodina Ymera Alushanija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tu piše da je rođen 23. septembra 1964. godine a da je umro 26. jula 1998. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste vi snimili ovu fotografiju?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING: Zamolio bih da se dodeli broj ovom dokaznom predmetu?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P14.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da se sada pozabavimo pretresom stana gospodina Isaka Musliu. Gospodine Lehtinen, želim da skrenem vašu pažnju na dokazni predmet broj P7. To je onaj zapisnik o konfiskaciji. Na kojoj strani tog dokument se nalazi zapisnik o pretresu kuće gospodina Musliu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Nalaze se na prve dve stranice koje nose oznake ERN U003-7074 i ERN U003-7075.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ko je vodio taj pretres?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je bio gospodin Matti Raatikainen.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li ste sa gospodinom Raatikainenom razgovarali o tom pretresu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Jesam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li ste s gospodinom Raatikainenom proverili da li je ovaj zapisnik o konfiskaciji imovine tačan prikaz onoga što je bilo konfiskovano za vreme pretresa?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Tačan je.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li po vašem saznanju zapisnik napravljen kada je konfiskacija izvršena?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da se sada vratimo na ovaj prethodni dokument u tabulatoru broj 8.

TUŽILAC WHITING: I samo informacija za Pretresno veće, Tužilaštvo neće tražiti da se uvrsti u spis cela ova knjiga.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, da li možete da nam kažete šta je ovo?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Kako piše u zapisniku reč je o knjizi koja je pronađena u štali. Ali zapravo se radi o privrednom objektu u dvorištu kuće gospodina Musliu. Autor knjige je Shaqir Bekolli.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Prve tri ili četiri stranice ovog dokumenta su prevedene. Zamoću vas da pročitate ovaj deo koji se vidi na ekranu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: "U 17.00 časova, dan pre nego što je došlo do napada, a to je 24. jula kada je srpska vojska napala sela Stankovce/Sankoc i Fušticu/Fushticë, suočili su se sa jakim otporom OVK i stanovništva. Došlo je do žrtava i gubitaka vojne opreme, bar prema izveštajima koje smo dobili iz redova okupatora. Napad srpske vojske posle kog je ostalo spaljeno nekoliko albanskih kuća, bio je unapred smišljen, jer je glavna ofanziva protiv Lapušnika/Llapushnik bila planirana za sledeći dan. To je bilo zbog straha da će snage OVK napasti srpsku vojsku sa stražnje strane a isto tako da bi se odvukla pažnja Albanaca na Stankovce/Sankoc i Fušticu/Fushticë. To bi moglo da se utvrdi na osnovu činjenice da su 25. jula u 17.40 časova Srpske snage otpočele jak napad na Lapušnik/Llapushnik."

TUŽILAC WHITING: Molim da se dodeli broj ovom dokaznom predmetu. I samo da razjasnimo; ne znam šta Pretresno veće želi, da li da usvojimo celu knjigu? Namera Tužilaštvo je da se samo osloni na ove prve četiri stranice koje su prevedene i konkretnije, na ovaj pasus koji je svedok pročitao.

SUDIJA PARKER: Sada se obraćam Odbrani a konkretno gospodinu Topolskom, da li postoji strah da bi više od četiri stranice nekome nešto značilo?

ADVOKAT TOPOLSKI: S obzirom da knjiga ne pripada našem klijentu nas to uopšte ne zabrinjava.

SUDIJA PARKER: Da. Tako sam i mislio i evo knjige. Samo ne znam kakve veze ta knjiga ima.

ADVOKAT TOPOLSKI: Nastavite. Saznaćemo.

SUDIJA PARKER: Gospodine Whiting, mislim da će ove četiri stranice biti dovoljne što se tiče svih strana.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P15.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Idemo sad na sledeći dokument u tabulatoru broj 9. Gde je u kući gospodina Musliu pronađena ova fotografija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Pronađena je na zidu u jednoj od soba u glavnoj zgradi na imanju gospodina Musliu.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A šta se vidi na toj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Na fotografija vide se tri vojnika u maskirnim uniformama. U sredini se nalazi gospodin Isak Musliu.

TUŽILAC WHITING: Molim vas da se i ovom dokaznom predmetu dodeli broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P16.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da sada pogledamo fotografiju u tabulatoru broj 11. To je dokument koji nosi oznaku ERN U003-5661. Recite nam gde je ona pronađena?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ona je takođe pronađena na zidu u istoj prostoriji kao i prethodna, u glavnoj zgradi na imanju gospodina Musliua.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Šta se vidi na ovoj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Vide se vojnici OVK u crnim uniformama. Na fotografiji je takođe i gospodin Musliu. Neki od vojnika imaju na rukavu oznaku PU [Policia Ushtarake], što je oznaka vojne policije.

TUŽILAC WHITING: Molim da se dodeli broj ovom dokaznom predmetu?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P17.

SUDIJA PARKER: Izgleda da je sada zgodan trenutak da napravimo našu popodnevnu pauzu. Nastavićemo sa radom u 17.40 časova.

(pauza)

TUŽILAC WHITING: Da li mogu da nastavim, časni Sude?

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, ako pogledamo fotografiju iz tabulatora broj 11... izvinjavam se, u tabulatoru broj 11, koja nosi oznaku ERN U003-2776, gde je ta fotografija pronađena?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ova fotografija pronađena je u kući gospodina Isaka Musliu i to u jednom foto-albumu u crnoj aktentašni u glavnoj zgradi.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A šta vidimo na toj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Na toj fotografiji su vojnici OVK. Jedan od njih je u maskirnoj uniformi. Ostali su u crnim uniformama. Tu su i vojnici i muškarci i žene. Neki imaju na rukavu oznaku OVK a neki PU, što je oznaka vojne policije. A neki vojnici nose maske.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li prepoznajete bilo koga na toj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Prepoznam ženu koja je druga sa desne strane. To je sestra Isaka Musliu.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Kako se zove?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ona se zove Elmaze Musliu.

TUŽILAC WHITING: Da li možemo da dobijemo dokazni broj za ovu fotografiju?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P18.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da pogledamo sada fotografiju iz tabulatora broj 12, koja nosi oznaku ERN U003-2753. Gde je pronađena ova fotografija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: U istoj aktentašni kao i prethodna fotografija.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A šta se nalazi na toj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je fotografija sestre Isaka Musliua, Elmaze Musliu sa oružjem.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A da li ste vi sreli Elmaze Musliu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING: Molim da se ovom dokaznom predmetu dodeli broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P19.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da pogledamo sada fotografiju u tabulatoru broj 13, koja nosi oznaku ERN U003-2684. Da li možete da nam kažete gde je pronađena ova fotografija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ponovo, ova fotografija je pronađena na istoj lokaciji kao i prethodne dve, u crnoj aktentašni u glavnoj zgradi na imanju gospodina Isaka Musliua.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A šta se vidi na ovoj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je skup ljudi od kojih su neki u uniformama a neki u civilnoj odeći.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li prepoznajete bilo šta na uniformama?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Muškarci u maskirnim uniformama na rukavu imaju oznake na kojim piše TMK.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću šta je to TMK?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. TMK... TMK je... na engleskom je ta skraćenica KPC (Kosovo Protection Corps), a na srpskom KZK, Kosovski zaštitni korpus. To je civilni zaštitni korpus koji je formiran posle rata na Kosovu/Kosovë.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A da li prepoznajete nekoga na ovoj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Muškarac u sredini u plavom ili sivom odelu je gospodin Shukri Buja.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A da li ste upoznali gospodina Shukri Buju?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A ko je on?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Shukri Buja je bio jedan od vodećih ljudi u OVK u području Klečke/Klečkë. U letu 1998. godine komandant ili zamenik komandanta na punktu u Krajmirovcima/Krojmir a kasnije je postao komandant podzone u Nerodimlju/Nerodime.

TUŽILAC WHITING: Molim da se ovom dokaznom predmetu dodeli broj.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P20.

TUŽILAC WHITING: Molim da se sada stavi karta broj 6 na grafoskop i da pređemo sa sistema *Sanciton* na grafoskop. Molim da samo malo približimo sliku.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Pomenuli ste Krajmirovce/Krojmir. Da li ste bili u Krajmirovcima/Kroimire?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, bio sam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas, da li možete da to pokažete na karti?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je na vašem ekranu? Izvinjavam se.
Krajmirovce/Kroimire je ovde.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da nacrtate kvadrat oko te lokacije?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok obeležava*)

TUŽILAC WHITING: Molim da uđe u zapisnik da je svedok nacrtao kvadrat oko mesta Krajmirovce/Kroimire na karti broj 6. Da li možemo sada da se vratimo na program *Sanction*?

Da pogledamo sada dokumente koji se nalazi u tabulatoru 14 koji nosi oznake: ERN U003-2577, ERN U003-2578 i ERN U003-2579.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, da li možete da kažete gde je pronađen ovaj dokument?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Ovaj dokument je pronađen u glavnoj zgradi na imanju gospodina Musliu i on se nalazio u jednoj sobi u prizemlju u jednoj kesi.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A o čemu se radi? Kakav je to dokument?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Izgleda da je to članska karta za *Karate federaciju Kosova/Kosovë*.

TUŽILAC WHITING: Da li možemo sada da pređemo na sledeću stranicu u programu *Sanction*?

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da objasnите šta je ovo što je obeleženo žutom bojom, gospodine Lehtinen?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovde je obeleženo ime Isaka Musliu i rok važnosti ove članske karte, koja važi od 14. oktobra 1998. godine... dozvolite mi da pogledam. Kaže se "Registracija važi jednu godinu". Prvi datum je 14. oktobar 1998. godine a poslednji 1. septembar 1999. godine.

TUŽILAC WHITING: Molim da se dodeli broj ovom dokaznom predmetu?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P21.

TUŽILAC WHITING: Samo da razjasnim, dokazni broj se odnosi na obe stranice, odnosno na sve tri stranice, koje nose oznake: ERN U003-2577, ERN U003-2578 i ERN U003-2579.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da pogledamo sada dokumente u tabulatoru 15, koji nose oznake ERN od U003-2833 do U003-2867. Da li možete gospodine Lehtinen da nam kažete gde su ovi dokumenti pronađeni?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Ovo je pronađeno u braon aktentašni u jednoj od soba u kući gospodina Isaka Musliu.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: I šta je to?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Izgleda da je to jedan dnevnik čoveka koji se zove Emrush Behluli.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A kako znate da je to dnevnik Emrusha Behlulija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Izgleda da Emrush Behluli u ovom dnevniku govori o sebi i svojim iskustvima. I naslov dnevnika glasi "Dnevnik mog života".

TUŽILAC WHITING: Molim da pređemo na stranicu broj 4 prevoda. Na ekranu će to biti obeleženo žutim. Nisam siguran da li je dovoljno približeno. Da li možete malo da približite?

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da li možete da pročitate ovaj obeleženi deo?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: "14. juna je počeo prvi napad na prelazu kod Crnoljeva/Carraleve gde je neprijatelj imao žrtava"... "14. juna 1998. godine dok je srpska vojska bila na prelazu Crnoljeva/Carraleve, Dani je sam prepuzao do položaja 100 do 150 metara od neprijatelja i uspešno ih napao, ubivši tri srpska policajca. Posle četiri sata borbe Srbi su bili prisiljeni da pokupe svoja tri mrtva policajca i da se povuku u Štimlje/Shtime. Srbi su ponovo pokušali da se probiju kroz ovaj prolaz, međutim nisu uspeli. Svaki dan kad su ponovo dolazili imali su gubitke".

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da nastavite na sledećoj stranici?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: "Sledećeg dana, 17. juna 1998. godine dok su vršili napad u blizini, moj brat Dani bio je ranjen u desni deo grudi ali je nastavio da se bori sve dok se srpske trupe nisu povukle."

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, da li znate ko je Dani o kom se govori u ovom dokumentu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Mislim da znam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Šta vi mislite, ko je to?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ramadan Behluli.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li ste vi intervjuisali gospodina Ramadana Behlulija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Jesam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Koliko vi znate, da li će on biti svedok u ovom predmetu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li vam je on lično opisao ove dogadaje?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da nastavite da čitate na dnu stranice broj 5 ovog prevoda? I ako možemo to da uveličamo.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: "26. jula 1998. godine preko 60 tenkova viđeni su kod borove šume kod Štimlja/Shtime. Započeli su napad kako bi se probili kroz Crnoljeva/Carraleve ali nisu uspeli, pa su se uputili u Zborce/Zborc. Tu u Zborcu/Zborc imali su teške gubitke i to ne samo u ljudstvu, nego i u opremi. 25. jula Ruzhdi Salihu iz u Zborca/Zborc poginuo je herojskom smrću."

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, da li ovaj dokument može da dobije dokazni broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P22.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, molim vas da ponovo stavite kartu broj 6 na grafoskop?

TUŽILAC WHITING: Molim vas ako možemo samo da pređemo sa sistema *Sanction* na grafoскоп.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: U ovom odlomku iz dnevnika Emrusha Behlulija pominje se Crnoljevo/Carraleve. Da li ste vi bili u Crnoljevu/Carraleve?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete to da nađete na ovoj karti?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, to je Carraleve ili Crnoljevo.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da podvučete dvostrukom linijom ispod naziva Crnoljevo, odnosno Carraleve?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (*svedok obeležava*)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC WHITING: A sada molim vas da se vratimo na sistem *Sanction*.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da predlete na dokument u tabulatoru broj 16 iz ovog registratora. Da li možete gospodine Lehtinen da nam kažete gde je pronađen ovaj dokument?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Dnevnik je pronađen takođe u jednoj od soba u glavnoj zgradi na imanju gospodina Isaka Musliua, u jednoj kesi.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: O čemu se radi?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Izgleda da je to dnevnik Isaka Musliua.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A kako to znate?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Gospodin Isak Musliu govori o sebi u tom dnevniku, opisujući događaje koji su se njemu desili i sebe naziva svojim pseudonimom – Qerqizi.

TUŽILAC WHITING: Ako možemo da pređemo na stranicu broj 4 gde se kaže "Odloženi dnevnik". Molim vas da li možemo malo da uveličamo na sistemu *Sanction*?

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Zamolću vas da pročitate ostatak stranice broj 4 i najveći deo stranice broj 5 i stranicu broj 6.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: "Odloženi dnevnik: Pošto smo prodrili na teritoriju Kosova/Kosovë iz Albanije negde blizu brda kod sela Konjuševac/Konushec, tri pripadnika OVK došli su da bi nas prihvatili. Osoba po nadimku Hoxha nas je vodila putem do Drenice/Drenicë. Skrenuli smo", onda je ovde nešto nečitko "preko", opet je nečitko "na desnu stranu i uveče smo sišli sa brda i došli do drimskog mosta. Nastavili smo asfaltnim putem do Camdanice. Pošto smo prešli jedan"--- nečitko "gde je bio srpski kontrolni punkt upravo iza", opet nečitka reč "nastavili smo svojim putem i stigli smo blizu jedne radionice gde", nečitko "su radili. Zamolili smo da nam daju hrane i popili smo malo vode. Onda smo zamolili vlasnika da nam pomgne da se nekako prevezemo. Uzeli smo", nečitko "u Kostove i onda smo nastavili prema Kolišanu/Kolishan. Išli smo u pravcu Likovca/Likoc. Blizu stanice na drimskom mostu

Afet je iskrenuo nogu i morali smo da ga odvedemo kod doktora kad smo stigli u Likovac/Likoc."

TUŽILAC WHITING– PITANJE: I sledeća stranica?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: "Sledećeg dana izašli smo na teren i počela je psihološka, fizička i taktička obuka. Samo nekoliko dana kasnije, tri ili četiri dana, ja i Ramiz, zvani Luan dobili smo zadatke u predelu *Silaka* i *Štimlja/ Shtime*", to je nešto nečitko. "Te noći takozvani "komandant Çeliku", Fatmir Limaj, došao je po nas. Zajedno sa komandantom Çeliku mi smo otišli u Klečku/Klečkë, gde smo naišli na šest ili sedam mladića koji su imali maske i bili su pripadnici OVK. Pozdravili su nas i kad su saznali ko smo, skinuli su maske i sa nama nastavili put. Ušli smo i tu sam se prvi put sreo sa Ismetom Jasharijem, zvanim Kumanova. On je bio", nečitka reč "zato što je bio ranjen u obe noge. Nije mi bilo jasno kako je on zadobio te povrede. Koliko sam shvatio on je bio jedan od dvojice Albanaca koji su stajali uz nas i bili i srcem i dušom sa nama. Ovo što sam sad rekao odnosni na Çelikua i Kumanova Lako sam mogao da procenim kakva je osoba u pitanju na osnovu govora i njihovog odlučnog stava. Dan, dva kasnije, ja i komandant Luan [Ramiz Qiriqi] poslati smo na zadatke u sela u opštini Štimlje/Shtime. Onda sam otišao kući, prvi put posle dve godine. Vredi napomenuti, kada smo se sreli sa Ismetom Jasharijem, on mi se obratio sledećim rečima: 'Ovo ime', nečitko 'kojim su me zvali moji prijatelji gotovo dve godine, koje mi je dao Luan, nije za tebe. Čestitam ti na tvom novom nadimku, Qerqiz, zato što izgledaš kao Qerqiz Topulli'. Ja sam se nasmešio i rekao 'Hvala, mogu da ga nosim ali bojim se da je ovo ime preveliko za mene'. Krenuli smo iz Klečke/Klečkë i stigli u selo Guncat/Guncat uveče. Stigli smo u Ferhatovu kuću. On je bio Luanov zet. Jako su nas dobro primili. Posle toga, jedne noći hteli smo da se probijemo u selo *Qafa e Dulë* u pravcu sela Grejcef [neidentifikovano mesto-FHP]. Stigli smo u selo Blace/Bllacë i ostali nekoliko sati kod Ferhata. Kada smo hteli da nastavimo za Dulje/Dulë, i izašli u dvorište, počela je pucnjava iz raznog oružja. Dolazila je iz pravca Dulje/Dulë. Nismo znali šta da radimo, pošto nismo imali nikavu predstavu o tome ko puca i šta se dešava. Onda smo odlučili da odemo do Luanove kuće".

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da odredite o kom vremenskom periodu se govoru u ovom pasusu koji ste upravo pročitali?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Mislim da je to negde u proleće 1998. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Na osnovu čega to kažete?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Pa to se zasniva na nekoliko različitih informacija. Jedna informacija je činjenica da je čovek po imenu Ismet Jashari, poznat po nadimku Kumanova, živ u to vreme a znam da je on poginuo u borbama 25. avgusta 1998. godine. Saznao sam da je Ismet Jashari ranjen u obe noge u aprilu 1998. godine. Kada te informacije spojimo sa informacijama koje potiču nešto kasnije o tome kada je gospodin Musliu stigao iz Albanije u taj kraj a on je rekao da je to bilo negde u martu 1998. godine, vidimo da je to taj period, negde u proleće 1998. godine.

TUŽILAC WHITING: Molim ako možemo kartu broj 6 sada da stavimo na grafoскоп i da se prebacimo sa *Sanction* programa na grafoскоп?

TUŽILAC WHITING– PITANJE: U pasusu koji ste pročitali prvo spominjete mesto Likovac/Likoc. Da li možete Likovac/Likoc da pokažete na karti?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Evo ovde je.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da pomerite kartu pošto se ne vidi na ekranu.
SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Evo ovde.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: I molim vas da tri puta podcrtate Likovac/Likoc?
SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: (svedok obeležava)

TUŽILAC WHITING– PITANJE: U dnevniku se takođe kaže da su se kretali prema Drenici/Drenicë. Da li možete za Pretresno veće da pokažete tu oblast koja predstavlja Drenicu/Drenicë. A pošto se radi o području, molio bih vas da ga radije opišete a ne označite.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Pa ja ne znam tačno granice te oblasti koja se zove Drenica/Drenicë, ali ljudi pričaju o Drenici/Drenicë kao o jednom regionu u ovom delu Kosova/Kosovë a ovaj svetlijiji deo na karti je jedna dolina koja se zove dolina Drenica/Drenicë.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da bi bilo jasno u zapisniku, taj svetlijiji deo koji pokazujete na karti proteže se od Banjice/Bajincë na levoj strani do Glogovca/Gllogovc.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, do Glogovca/Gllogovc.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A onda nekako ide u obliku trougla sve do Krajmirovca/Krajmirovc. Da li je to tačno?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je tačno.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas nastavite.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Planinski deo na levoj strani ove karte, na zapadnoj strani, je evo ovde. A onda imamo taj deo koji je na severnom delu autoputa Priština/Prishtinë – Peć/Pejë i to se zove Donja Drenica/Drenicë e Ultë a ovaj drugi deo koji je na drugo strani zove se Gornja Drenica/Drenicë e Epërme.

TUŽILAC WHITING: Hvala vam. Molim da se sada vratimo na program *Sanction*? I da se celom dnevniku koji se nalazi u tabulatoru broj 16 da dokazni broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P23.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Sada prelazimo na pretres stana Fatmira Limaja. Mislim da ste rekli da ste lično učestvovali u tom pretresu.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Tako je.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Sada se ponovo vraćamo na dokazni predmet Tužilaštvo broj P7. I molim vas, da li možete da nam kažete koje se stranice odnose na taj pretres?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. To je poslednja stranica koja nosi oznaku ERN U003-3259.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A ko je bio vođa tima tog pretresa?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Vođa tima koji je vršio pretres bio je gospodin Matti Raatikainen.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Ovaj zapisnik o pretresu koji ste upravo spomenuli, da li je to napisao gospodin Matti Raatikainen ili ste to napisali vi?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To sam ja napisao.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: I to je napisano u vreme kada je izvršen pretres?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Tako je.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da sada pogledate dokazni predmet u tabulatoru broj 17. Ovde se radi o grupi fotografija. Da li su sve te fotografije pronađene zajedno?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da nam kažete gde su pronađene?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Pronađene su u stanu gospodina Limaja, u dnevnoj sobi u polici ispod televizora.

TUŽILAC WHITING: Za zapisnik: fotografije nose oznake ERN od U003-3259 do ERN U003-3251. I molim da se tim fotografijama da dokazni broj.

sekretar: Gospodine Whiting, svih 13 ovih fotografija dobiće jedan broj, a to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P24.

TUŽILAC WHITING: Hvala vam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A sada pogledajte prvu fotografiju. Ja ču vam reći broj da bi bilo jasno u zapisniku i to ču vam dati samo poslednja četiri broja: 3239. Molim vas da nam kažete šta se vidi na ovoj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovde se vide tri pripadnika OVK i još dve osobe.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li prepoznajete nekog na ovoj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Prepoznam vojnika. S leve strane je gospodin Shukri Buja, sledeći je gospodin Fatmir Limaj a poslednji je gospodin Hashim Thaçi.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Već ste nam nešto rekli o gospodinu Buji. Da li možete sada da nam kažete ko je Hashim Thaçi?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Gospodin Hashim Thaçi je bio rukovodeća ličnost u OVK i bio je pripadnik Glavnog štaba.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da sada pogledate sledeću fotografiju 3240? Da li prepoznajete nekoga na ovoj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Tu su tri vojnika. Na levoj strani je gospodin Fatmir Limaj. U sredini je gospodin Rexhep Selimi a sa desne strane je gospodin Jakup Krasniqi.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da nam kažete ko je gospodin Rexhep Selimi?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Rexhep Selimi je takođe poznata ličnost u OVK i on je takođe bio član Glavnog štaba.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A Jakup Krasniqi?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: A Jakup Krasniqi je takođe bio član Glavnog štaba. On je bio portparol OVK a postavljen je na taj položaj u junu 1998. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A sada pogledajte sledeću fotografiju broj 3241. Da li prepoznačete bilo koga na ovoj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, ovde se nalazi gospodin Fatmir Limaj zajedno sa trojicom vojnika OVK koji na rukavima imaju oznake Vojne policije.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas sada pogledajte sledeću fotografiju broj 3242. Šta se vidi na toj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Vidi se pet vojnika OVK. Među njima su dve žene. Na toj fotografiji gospodin Fatmir Limaj se nalazi u sredini.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas sada pogledajte sledeću fotografiju broj 3243? Šta se vidi na ovoj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je fotografija Fatmira Limaja i Rexhepa Selimija u maskirnim uniformama.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Sledеća fotografija broj 3244. Da li prepoznačete nekoga na toj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Ovde su tri vojnika OVK. S leva na desno to su: Rexhep Selimi, u sredini je gospodin Hashim Thaçi a sa desne strane nalazi se gospodin Fatmir Limaj.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Sledеća fotografija je broj 3245. Šta biste rekli da se vidi na ovoj fotografiji?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovde se nalazi jedna grupa vojnika. To je sve što mogu da kažem.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da li možete da opišete ovu sledeću fotografiju pod brojem 3246?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo izgleda kao skup vojnika i civila. Izgleda da je to neka komemoracija za pale vojнике 121. brigade.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A sad sledeća fotografija, broj 3247?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Na ovoj fotografiji vide se gospodin Fatmir Limaj, još jedan vojnik i deca.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A fotografija broj 3248? U stvari, preskočiću na broj 3251.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Fotografija broj 3251 je takođe fotografija Fatmira Limaja i još jednog vojnika, a mislim da je njegovo ime Exhumer Krasniqi.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da sada pogledate sledeći dokument koji se nalazi u tabulatoru broj 18. Gde su pronađeni ovi dokumenti?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovi dokumenti pronađeni su u stanu gospodina Fatmira Limaja, u jednoj ostavi koja je bila odmah pored kuhinje.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A šta je ta zbirka dokumenta?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Sve su to dokumenti koji se odnosne na boravak gospodina Fatmira Limaja u Švajcarskoj.

TUŽILAC WHITING: Molim da se grupi ovih dokumenta da dokazni broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P25.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A sada da pogledamo stranicu koja nosi oznaku ERN U003-3294 i koja se sada vidi na ekranu. Da li možete da nam kažete šta se vidi na toj stranici?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Čini mi se da je ovo ček ili kopija čeka za gospodina Fatmira Limaja iz Lozane, od 13. februara 1998. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A sada da pogledamo stranicu koja nosi oznaku ERN U003-3296. Molim vas, recite nam šta je to?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je jedan formular sa informacijama o gospodinu Limaju i njegovoju supruzi i njihovom boravku u Švajcarskoj.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A kad pogledate ove podvučene delove da li tu piše kada je gospodin Limaj ušao u Švajcarsku?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. On je ušao u Švajcarsku 1. aprila 1997. godine a azil je dobio 28. novembra 1997. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da pogledate sledeću stranicu koja nosi oznaku ERN U003-3297? Da li obeleženi podaci sadrže mesto prebivališta gospodina Limaja u to vreme?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ne kaže se tačno gde je on stanovaio ali čini se da on živi zajedno sa osobom koja se zove Ismet Jashari.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A ko je ta osoba?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ja mislim da je Ismet Jashari komandant OVK koji je imao nadimak Kumanova.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li je to ovaj isti Kumanova koji se opisuje u dnevniku Isaka Musliu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, mislim da je to tačno.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da sada pogledate sledeću stranicu koja nosi oznaku ERN U003-3298? Kažite nam koji datum стоји na ovom upitniku?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je 13. februar 1998. godine, mesto Lozana i potpisao ga je gospodin Fatmir Limaj.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da se sada pozabavimo sa stranicom koja nosi oznaku ERN U003-3301. Da li možete da nam kažete o čemu se ovde radi?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je ugovor o iznajmljivanju na ime Fatmira Limaja.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A za koji period?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Od 1. februara 1998. godine do 31. januara 1999. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da sada pogledamo tabulator broj 19. Tu se nalaze dva dokumenta koja nose oznake ERN U003-3287 do ERN U003-3289. Gospodine Lehtinen, recite nam gde su ovi dokumenti pronađeni?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Oni su pronađeni u stanu gospodina Fatmira Limaja u istoj ostavi pored kuhinje.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A o čemu se radi u tim dokumentima?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo su saopštenja OVK: broj 40 i broj 41.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li znate da li su ti dokumenti objavljeni u nekim novinama?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ja sam video da su bili objavljeni u nekim novinama. Video sam da su bili objavljeni samo dva dana posle datuma na saopštenju. Saopštenje broj 40 bilo je objavljeno 5. decembra 1997. godine, a saopštenje broj 41 objavljeno je 8. januara 1998. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Prvo ćemo da se pozabavimo ovim saopštenjem broj 40. Molim vas da li možete da pročitate ovaj deo koji je obeležen na ekranu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: "Oslobodilačka vojska Kosova/Kosovë. Za medije. Saopštenje broj 40. Na bazi odluke Glavnog štaba OVK, oružane jedinice OVK nastavile su tokom novembra meseca svoje oslobodilačke aktivnosti. Naše oružane jedinice izvršile su i druge oslobodilačke akcije u Operativnoj zoni broj 1 u periodu od 25. do 28. novembra."

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas pročitajte na sledećoj stranici ovaj obeleženi deo?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: "Još jednom ponavljamo međunarodnim vladama koje se bave ovim poluostrvom da je naš rat opravdana borba za slobodu. Rat okupatora je rat terorizma. Mi zbog toga smatramo da je vreme za rezolucije o kojim vi sada glasate sada već prošlo, jer ni na koji način ne obavezuju Srpske teroriste. Vaša predanost pravilnom rešavanju albanskog pitanja biće početak konačnog razrešavanja balkanskog čvora. Glavni štab Oslobodilačke vojske Kosova/Kosovë, Priština/Prishtinë, 3. decembar 1997. godine."

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da sada pređemo na saopštenje broj 41. Molim vas pročitajte šta tamo piše.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ponovo isti naslov: "Oslobodilačka vojska Kosova/Kosovë. Za medije. Saopštenje broj 40: Na osnovu odluke Glavnog štaba, jedinice OVK su pokrenule dva oružana napada na Srpsku policiju u Operativnoj zoni broj 1, dana 25.

decembra 1997. godine. Prvi napad je bio na policijsko vozilo kod sela Zakut/Zakut u blizini Podujeva/Podujevë. A drugi napad je bio na policijsku stanicu u Podujevu/Podujevë. Prilikom tog napada neprijatelju je nanesena materijalna šteta. Priština/Prishtinë, 6. januar 1998. godine."

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, molim da se ovom dokaznom predmetu dodeli broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P26.

TUŽILAC WHITING: A on će uključivati oba ova dokumenta?

sekretar: Tako je, gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da pređemo sada na dokument u tabulatoru broj 20. Da li možete da nam kažete gospodine Lehtinen gde je pronađen ovaj dokument?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Ove dve iskaznice pronađene su u spavaćoj sobi u stanu gospodina Fatmira Limaja u nečemu što bih nazvao kozmetička torbica.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Kada je reč o ovoj prvoj iskaznici, recite nam šta je to?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je jedan dokument na kome se nalazi ime Čeliku i fotografija i piše da je to putna dozvola. Na fotografiji je Fatmir Limaj.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Recite nam šta je na drugoj iskaznici?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Izgleda da se opet radi o nekoj identifikacionoj kartici. Opet piše "Oslobodilačka vojska Kosova" i zatim se vidi fotografija Fatmira Limaja i njegovo ime i piše "načelnik".

TUŽILAC WHITING: Mislim da ćemo sada morati da koristimo drugi registrator. On se odnosi na tabulatore od broja 21 do broja 32.

SUDIJA PARKER: Prepostavljam da imate nameru da poslednji dokument ponudite na usvajanje?

TUŽILAC WHITING: Hvala časni Sude. Molim da se dodeli broj ovom dokaznom predmetu.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P27.

TUŽILAC WHITING: Da se sada pozabavimo dokumentom koji se nalazi u tabulatoru broj 21. To je dokument koji nosi oznake: ERN U003-3304 i ERN U003-3305.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Recite nam gospodine Lehtinen gde je pronađen taj dokument?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Pronađen je u istoj onoj ostavi pored kuhinje u stanu gospodina Fatmira Limaja.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A šta je to?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Izgleda da se radi o izjavi gospodina Ymera Zogaja koja je upućena Glavnom štabu Oslobođilačke vojske Kosova.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da nam pročitate ove obeležene delove dokumenta?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: "Glavnom štabu OVK, Agim Čela, izjava: Ja, Ymer S. Zogaj, rođen 1. februara 1955. godine u Ladrovcu/Lladroc, opština Mališevo/Malishevë, upućujem ovaj dokument a vezano za moju ličnu situaciju. Ja sam bio član jedinice "Čeliku 3" u Lapušniku/Llapushnik a kasnije čete 'Ali Zogaj' u Ladrovcu/Lladroc. Učestvovao sam u svim vojnim ofanzivama na prevoju Lapušnik/Llapushnik, Trpeza/Terpezë i Ladrovac/Lladroc, što mogu da posvedoče i moji drugovi. Dana 11. septembra 1998. godine situacija nije bila kao pre, bez želje da sada ulazim u te detalje ali ako je neophodno, možemo o tome detaljnije da razgovaramo – kad su neki vojnici iz moje jedinice otišli, uključujući i mene. Pre odlaska obavestio sam moje drugove iz jedinice u svakoj kući. Predao sam oružje mom bratu do mog povratka, rekavši mu da ga predam OVK ako oni to zatraže. Sledećeg dana primio sam telefonski poziv od mog brata koji mi je rekao da je vojna policija OVK preuzeala moje oružje. Oružje mi je bilo oduzeto posle 16 dana, 27. septembra 1998. godine. Ja sam zatražio od zvaničnika OVK da mi vrate oružje da bih mogao kao i uvek da se suprotstavim agresoru, ako OVK proceni da bi bilo nužno da..." Da li ja onda treba...

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Izvinjavam se, to je bilo...

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR:... 1. novembar 1998. godine, Ladrovac/Lladroc.

TUŽILAC WHITING: Molim da se dodeli broj ovom dokumentu?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P28.

TUŽILAC WHITING: Sledeći dokument je u tabulatoru broj 22 i nosi oznaku ERN U003-3360.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da li možete da nam kažete gde je pronađen ovaj dokument?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Ovaj dokument je pronađen u istoj ovoj ostavi pored kuhinje.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A o čemu se radi?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: U naslovu piše "Zahtev". Međutim, mislim da se radi žalbi koja je upućena Glavnom štabu Vojne policije Oslobođilačke vojske Kosova/Kosovë.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas pročitajte nam obeleženi deo? Zapravo radi se o skoro celom dokumentu.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: "Upravi vojne policije OVK: Ozbiljan incident odigrao se uveče, 4. novembra 1998. godine. Jedna grupa, koja se predstavila kao Vojna policija, došla je u deo sela Nišor/Nishor, koji se zove *Breshance*, s namerom da se zapleni vozilo marke *Nissan*. Grupu je predvodio izvesni Ukë Gegaj, koji je za ovu operaciju imao ovlašćenje na kom je pisalo 'OVK, 121. brigada 'Agim Čela', Odluka: Prema nalogu Komande ove brigade, Vojna policija

bataljona 'Afrim Krasniqi' ovlašćena je da zapleni vozilo marke *Land rover*, koje je do nedavno bilo na raspolaganju OVK u bazi *Reshtan*. To vozilo je trenutno u selu Nišor/Nishor (u delu sela *Breshance*). Vozilo mora ponovo da bude stavljen na raspolaganje 121. brigadi OVK. 4. novembar 1998. godine, Novo Selo/Novosellë'. Iz Komande upućeno Ukë Gegaju (lično). Ova (odluka) dokument je pečatiran". Oslobodilačka vojska Kosova – Glavni štab, Uprava Vojne policije OVK: Qerqizi, koji je imao masku, i još tri vojnika osim Ukë Gegaja, takođe su bili uključeni u operaciju zaplene vozila. Pošto su zaplenili vozilo, grupa je naišla na vojnike 123. brigade koji su ih zaustavili. Skoro je došlo do pucnjave. Grupi je bilo dozvoljeno da ode pošto su im oduzeti ovlašćenje i vozilo koje pripada 123. brigadi. Molim ranije navedene organe da preduzme mere protiv ljudi umešanih u ovu eskapadu i ako je moguće da zahtevaju njihovu odgovornost u budućnosti. Ovlašćenje koje je grupa uz sebe imala ostaje u komandi 123. brigade. Suva Reka/Suharekë, 10. novembar 1998. godine."

TUŽILAC WHITING: Hvala vam. Molim da se dodeli broj ovom dokaznom predmetu?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P29.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Molim vas da se sada pozabavimo sledećim dokumentom pod tabulatorom broj 23. Recite nam gde je to pronađeno?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je beležnica koja je pronađena u istoj onoj ostavi pored kuhinje u stanu gospodina Fatmira Limaja.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A o čemu se radi?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Reč je o jednoj beležnici u kojoj su beleške o osobama, i o Albancima i o Srbima. Govori se o kolaboraciji, o špijunaži.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li ima neki potpis ili neko ime na kraju?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Potpisano je samo ličnim imenom Naim.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Zamoliću vas da pročitate obeleženi deo prevoda na drugoj stranici?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: "Syle Llugiqi odlazi na posao u 7.30 časova. Ostaje na radnom mestu do 9.30 časova a zatim izlazi i sedi u piceriji *Galerija* do 10.30 časova. Uvek piće kafu. Obično izlazi sa jednim Srbinom (ne znam kako se on zove) a zatim se vraća na posao. Izlazi u 14.30 časova a zatim odlazi kući putem do Konjuha/Konjuh u belom vozilu marke *Lada samara* registarskih tablica PR-124-088. U 16.30 časova Syle izlazi u grad [Lipljan/Lipjan] i ponovo odlazi u piceriju *Galerija* i tamo sedi sa jednim Srbinom koji radi za SUP Lipljan/Lipjan. To je Sekretarijat unutrašnjih poslova (reč je o policajcu). Ja ne znam kako se on zove. Syle je sedeо sa tim zločincem iz Srpske policije (koji je bio u civilnom odelu) u piceriji *Napoli*, od 20.00 do 21.00 čas, 2. novembra 1998. godine." "Qerim Buja iz sela Bujance/Bujan je jedan od kolaboranata policajca Tošića koji je uzimao novac od Albanaca da bi ih navodno spasio od mučenja i zatvorskih kazni. Na primer, 1995. godine uzeo je 400 nemačkih maraka od Ahmeta Baftiua da bi ga spasio od optužbi koje je protiv njega podneo policajac Tošić. Međutim, Tošić je uzeo i novac i uhapsio Qerima. A mesec dana kasnije pozvali su Ahmeta u policiju i tukli ga dok se nije onesvestio i zatim im je predao svoj QZ", pretpostavljam da je to pištolj češke proizvodnje... 3. novembra 1998. godine postojao je plan da se kidnapuje jedna Srpskinja ali

morala je da se pita OVK pre izvođenja te operacije". "Qerim Hamiti je bio predavač na Fakultetu za rudarstvo i inžinjering. Razgovarao sam s njim o kolaboracionistima neprijatelja na našem fakultetu. Qerim je osoba koja je mnogo pomagala OVK i njemu se može potpuno verovati kada se radi o špijuniranju Albanaca koji sarađuju sa neprijateljem. Ja imam dve fotografije Ymera koji je otišao u policiju u Gracko/Grackë i ne znam o čemu je govorio." I onda u potpisu "Naim".

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da se sada pozabavimo ovim beleškama koje su pronađene u stanu Fatmira Limaja. Da li se tu spominje izvesni Lutfi Xhemshiti?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gde se to nalazi na prvoj stranici?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Skoro na dnu stranice.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: I šta tamo piše?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: "Lutfi Xhemshiti, i verovatno njegova žena i četvoro dece".

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li vam je poznato to ime?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Kako?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Lutfi Xhemshiti je jedna od žrtava koje su spomenute u Optužnici u ovom predmetu.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li znate konkretno u kom prilogu Optužnice je spomenut?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Znam.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: I šta se konkretno navodi da se s njim dogodilo?

ADVOKAT KHAN: (mikrofon nije uključen) Časni Sude, moj kolega može da postavlja sugestivna pitanja.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

TUŽILAC WHITING: Nisam čuo.

SUDIJA PARKER: Gospodin Khan je bio tako ljubazan da vam je dozvolio da postavljate sugestivna pitanja.

TUŽILAC WHITING: Hvala vam gospodine Khan.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li je on u prilogu broj 3 i šta se navodi u Optužnici vezano za gospodina Lutfi Xhemshitija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Svedok opisuje da je Lutfi Xhemshiti bio u logoru u Lapušniku/Llapushnik i da je kasnije bio pogubljen na mestu pogubljenja u Beriši/Berishë. Njegovo telo je kasnije identifikovano.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li je gospodin Lutfi Xhemshiti imao porodicu?
SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, ženu i četvoro dece.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Kao što ste pročitali iz dokumenta?
SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li znate odakle je kidnapovan?
SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: On je kidnapovan iz svoje kuće u Crnom Bregu/Breg i Zi.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A da li se Crni Breg/Breg i Zi uopšte pominje na stranici u ovom dokumentu?
SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Na početku ove stranice.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Na vrhu ove stranice?
SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Na vrhu ove stranice, da.

TUŽILAC WHITING: Hvala vam. Molim da se dodeli dokazni broj ovom dokumentu?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P30.

TUŽILAC WHITING: Sada ćemo da pređemo na drugu oblast. To je izjava koju je dao optuženi, pa molim da preskočimo sledeći tabulator i pređemo direktno na tabulator broj 25.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Gospodine Lehtinen, da li možete da kažete Pretresnom veću o čemu se ovde radi? Kakav je ovo dokument?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ovo je jedan set dokumenata koji je bio lična arhiva gospodina Isaka Musliua, kao policajca KPS-a.

TUŽILAC WHITING: Samo da kažem za zapisnik da je to dokument koji nosi oznake od ERN U003-6170 do ERN U003-6414.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da nam kažete kako je ovaj dokument pronađen?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Ovaj dokument smo dobili od UNMIK-a, iz njihove kancelarije u Prištini/Prishtinë i to na naš zahtev.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da nam kažete šta je KPS?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: KPS je skraćenica za Kosovska policijska služba i to su policijske snage koje su osnovane na Kosovu/Kosovë posle rata.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Prema ovom ličnom dosijeu, kada se gospodin Isak Musliu priključio KPS-u?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Samo da nađem to mesto.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Skrećem vam pažnju samo na poslednja četiri broja na stranice 6245.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Prema ovom dokumentu on se priključio KPS-u 21. februara 2000. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Skrećem vam pažnju na stranice broj 6.203 do 6.205 a prva stranica broj 6203 nalazi se na ekranu. Molim vas, da li možete da nam kažete šta je to?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je dokument Kosovske policijske službe i nosi naziv "Rezultat istrage" A datum je 2. maj 2002. godine.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A ovde se gospodin Musliu obaveštava da ga otpuštaju iz KPS-a. Da li možete sada da pređete na sledeću stranicu i da nam kažete zbog čega je otpušten?

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, mislim da mogu da skratim ovo. Ja sam ovo vama pročitao ovog jutra prilikom moje Uvodne reči. Nama to faktički ne treba.

TUŽILAC WHITING: U redu.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: On je otpušten zato što je lagao u svojoj prijavi, zar ne?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. To je bilo obrazloženje.

TUŽILAC WHITING: Da predemo sada na prijavu za zaposlenje. To su dokumenti koji nose oznake ERN od U003-6211 do U003-6218. I na početku ovog tabulatora je prevod ovih stranica sa albanskog na engleski jezik. I ako predemo na drugu stranicu prevoda koja nosi broj 4 videćemo da se tu opisuje dalja obuka i kvalifikacija.

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Da li možete da nam kažete šta tu стоји?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. To je tačka broj 4: "Dalja obuka i kvalifikacija. Kurs: karate. Kvalifikacija: prvi nivo. Datum je od 1989. do 1996. godine."

TUŽILAC WHITING– PITANJE: A šta je gospodin Musliu napisao u aplikaciji u vezi sa svojim zaposlenjem u vojsci ili policiji? To je u tački broj 6?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Ovde su detalji o njegovom zaposlenju. "Datum: novembar 1996. godine. Jedinica/lokacija: Oslobođilačka vojska Kosova, jedinica *Çeliku*, Klečka/Klečkë, 121. brigada. Operativna zona Nerodimlje/Nerodime, komandant Vojne policije, koordinator za formacije Kosovske policije. Čin: komandant Vojne policije u operativnoj zoni Nerodimlje/Nerodime", komandant: komandant Fatmir Limaj."

TUŽILAC WHITING: I samo da bude jasno za zapisnik, ovo je prevod stranice broj 6.215 na albanskom jeziku. Časni Sude, znam da je gospodin Powles želeo da se obratu Sudu, pa je možda ovo momenat da završimo sa ispitivanjem.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Gospodine Lehtinen, zamolio bih vas da se vratite sutra u 14.15 časova. Sada imamo neke proceduralne stvari do kraja zasedanja.

SVEDOK LEHTINEN: U redu časni Sude. Hvala vam.

(*svedok napušta sudnicu*)

(*Pretresno veće i Sekretariat se savetuju*)

SUDIJA PARKER: Da li želite da ovaj lični dosije uvedete u dokaze ili ćete nastaviti sa tim i sutra?

TUŽILAC WHITING: Nastavićemo i sutra i zamoliću da se usvoji pošto završim sa tim dokumentom. Hvala, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Gospodine Powles, izvolite.

ADVOKAT POWLES: Hvala vam časni Sude. Časni Sude, ovo je molba svih optuženih po *Pravilu 73* da bi se izdao nalog kancelariji Tužilaštva da obelodani intervju optuženog Agima Murtezija. Časni Sude, vi se svakako sećate da je on bio četvrti optuženi, pa je naknadno bio oslobođen i uklonjen sa Optužnice. Prema tome, u ovom zahtevu traži se obelodanjivanje intervjeta osumnjičenog lica koji je on dao kancelariji Tužilaštva. Takođe molimo da nam se dostavi taj materijal ili bilo koji drugi materijali koji je na raspolaganju kancelariji Tužilaštva koje Odbrana treba da ima, a odnosi se na hapšenje i njegovo naknadno puštanje na slobodu. Časni Sude, htio bih samo da kažem da sam ja predočio mom uvaženom kolegi gospodinu Whitingu našu nameru da pokrenemo ovo pitanje. I on mi je veoma ljubazno nagovestio da u ovom momentu Tužilaštvo nema nameru da obelodani transkript intervjeta ili detalje intervjeta Odbrani. Časni Sude, moram da kažem da je pitanje takvog materijala već bilo pokrenuto, pitanje opšteg materijala već je ranije bilo pokrenuto, kako u prepisci između Tužilaštva i Odbrane, tako i na Statusnoj konferenciji pred časnim sudijom Martin-Canivellom. I neki od tih materijala u vezi sa gospodinom Agimom Murtezijem bili su obelodanjeni Odbrani. Ne kažem svi, zato što se u ponedeljak u toku uvodnog izlaganja moj uvaženi kolega Cayley pozvao na intervju sa gospodinom Agimom Murtezijem. A to je ono što u ovom momentu još nije predloženo. Časni Sude, mi smatramo da bi trebalo da se taj intervju ili bilo koji drugi materijal koji je važan, obelodani i to po *Pravilu 68*. Mi smatramo da je ovo bitno i to zbog načina na koji je Tužilaštvo vodilo ovaj predmet. A zatim, treba da bude obelodanljeno nama, zato što se poziva na intervju i donekle zasniva svoje optužbe na njemu, pa smatramo da je relevantno i potrebno da se to nama obelodani, kako bi mogla da se utvrди njegova relevantnost izvan svake sumnje. Časni Sude, samo bih rekao da je po *Pravilu 68* Tužilaštvo dužno da obelodani materijale koji ukazuju na moguću nevinost optuženog ili ublažavanje njegove krivice. Gospodin Murtezi, kao i gospodin Musliu i gospodin Limaj i gospodin Bala bili su osumnjičeni u ovom predmetu. On je posle toga optužen kao i ostali. Mi smatramo da njegovo oslobođanje sugerise da on uopšte nije trebalo da bude osumnjičen i da svakako protiv njega nije ni trebala da bude podignuta Optužnica. Zbog toga tvrdimo da je u najmanju ruku negde u toku ove istrage koju je vodilo Tužilaštvo došlo do ozbiljne greške. I ako je to tako, mi smatramo da je to nešto što Odbrana ima pravo da zna. Jer ako je Tužilaštvo u stanju da napravi grešku u odnosu na jedan aspekt svoje

istage, pri tom mislim na identifikaciju gospodina Murtezija i na njegovo prebacivanje u Međunarodni krivični sud, mi tvrdimo da onda svakako postoji mogućnost da su napravljene i druge greške u vezi sa drugim aspektima istrage. I zbog toga smatramo da detalji oko greške u hapšenju i naknadno puštanje ovog optuženog potpadaju pod kriterijume *Pravila 68*. Mi smatramo da se na taj način u najmanju ruku dovode u sumnju dokazi koje je Tužilaštvo ovde pripremilo. Časni Sude, mi smo već počeli da slušamo svedočenje gospodina Lehtinena, a kao što Pretresno veće zna, još uvek nemamo izjavu, niti ima izgleda da ćemo dobiti izjavu gospodina Lehtinena, kako bi se videlo koja je bila njegova uloga, kakav je njegov odnos sa ostalim osobama koje su učestvovale u istrazi i koje je mesto u hijerarhiji u vođenju te istrage on imao. Časni Sude, kao što smo čuli, on je u toj istrazi učestvovao već od septembra 2002. godine. I ne samo to, u rezimeu po *Pravilu 65ter* koji je obelodanjen Odbrani, rečeno je da će ovaj svedok da pruži opšte podatke o istrazi. Časni Sude, ukoliko je to tačno i ako je bilo grešaka u vođenju istrage od strane Tužilaštva, mi smatramo da je ovo dobar svedok koji može o tome da govori. I zbog toga želimo da se obelodani bilo koji dodatni materijal u vezi sa hapšenjem i naknadnim puštanjem gospodina Murtezija pre nego što ovaj svedok završi svoje svedočenje u glavnom ispitivanju, da bismo mogli da pregledamo te materijale pre nego što počnemo sa unakrsnim ispitivanjem. Časni Sude, drugi razlog zašto smatramo da imamo pravo na te materijale je to što se o intervjuima osumnjičenih govorilo u uvodnoj reči gospodina Cayleya. Mi smatramo da se nešto dogodilo tada. Nismo sigurni ni da je napravljen transkript tog intervjua, i moj prijatelj gospodin Whiting je tako nešto napomenuo. Ali sama činjenica da je vođen razgovor s njim i da možda postoji video snimak tog razgovora, s obzirom da su oni govorili o tom intervjuu u svom uvodnom izlaganju, smatramo da taj intervjue postaje na neki način deo ovog predmeta. Mi smatramo da Odbrana očigledno ima pravo da sazna šta je bilo rečeno za vreme tog intervjua. Tokom svog uvodnog izlaganja gospodin Cayley je skrenuo pažnju na činjenicu da je sa gospodinom Murtezijem kao osumnjičenim obavljen intervjue, a takođe je ukazao na to da trojica optuženih u ovom slučaju nisu pristali na intervjue, što je njihovo pravo. Mi to kažemo zbog toga što bi trebalo da budemo u stanju da utvrdimo da li je Tužilaštvo imalo pravo da intervjuiše naše klijente na način kako ih je intervjusalo. I smatramo da imamo pravo da nam se ovo obelodani kao i bilo koji drugi materijal koji do sada Tužilaštvo nije obelodanilo Odbrani. Časni Sude, ja vam se zahvaljujem. Nastojao sam da budem što kraći. Molim da se ovo uzme u razmatranje.

SUDIJA PARKER: Hvala gospodine Powles.

ADVOKAT KHAN: Časni Sude, ja samo moram da kažem da se i mi u ime gospodina Fatmira Limaja pridružujemo ovim argumentima koje je izneo gospodin Powles.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Gospodine Guy-Smith, vaš tim?

ADVOKAT GUY-SMITH: Da. I mi se svakako pridružujemo.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

TUŽILAC WHITING: Hvala, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Da li vi gospodine Whiting želite nešto da kažete?

TUŽILAC WHITING: Prvo bih rekao da je gospodin Powles tačno rekao da je od nas već prethodno zatraženo da se ovaj materijal obelodani, a Tužilaštvo je odbijalo da to učini, a ja ču da objasnim razlog. Ne postoji nijedno pravilo, pa ni *Pravilo 68* koje zahteva da se ovaj materijal obelodani. Taj materijal je potpuno irelevantan, šta više, hteo bih da kažem da je ovo rečeno Odbrani koja je u više navrata upoznata s tim. A Odbrana je mogla u to vreme da se obrati Pretresnom veću i zatraži ovaj materijal a ne da čeka poslednji trenutak i da to učini u vreme kada je jedan svedok već počeo da svedoči. Ali kao što sam rekao...

SUDIJA PARKER: Da li možemo da predemo na stvar?

TUŽILAC WHITING– PITANJE: Odmah. Svakako. Što se tiče *Pravila 68* po ovom prvom pitanju, dakle nema nikakve veze to što je neka druga osoba bila uhapšena a onda puštena. U toj činjenici nema ničeg što govori o tome da li postoje dokazi koji su dovoljni da ih ili optuže ili oslobode optužbi. Drugo, sasvim sigurno, u intervjuu ne postoji apsolutno ništa, a da sada ostavimo po strani mišljenje Odbrane o samoj činjenici da je on uhapšen pa onda oslobođen, međutim nema apsolutno ničeg u samom intervjuu što je oslobađajuće prirode u odnosu na ovu trojicu optuženih. Tužilaštvo je pregledalo ove materijale. Vrlo je svesno svojih obaveza, obelodanilo je po *Pravilu 68* sve materijale koje poseduje i ovo ne potpada pod obavezu po *Pravilu 68*. I na kraju, što se tiče pominjanja u uvodnom izlaganju, kao što svi znamo, uvodno izlaganje nije dokaz. Tužilaštvo neće da se oslanja na te informacije. Tužilaštvo neće intervjuisati ni pozivati gospodina Murtezija kao svedoka. Tužilaštvo neće da uvodi njegov intervju ni bilo koje druge dokumente. Prema tome, to nije deo Predmeta Tužilaštva. Da, to jeste pomenuto u Uvodnoj reči i to samo da bi se objasnilo kako je došlo... odnosno kao neka vrsta uvoda u ovaj predmet. Nema ničeg što bi bilo oslobađajuće za ovu trojicu optuženih u ovom materijalu. I iz tih razloga Tužilaštvo je uporno odbijalo da te materijale obelodani.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Hvala gospodo. Mi ćemo ovo večeras da razmotrimo i donećemo odluku koju ćemo saopštiti sutra.

ADVOKAT POWLES: Časni Sude, da li bih mogao samo kratko da odgovorim na neke zaključke koje je izveo Mr. Whiting?

SUDIJA PARKER: Svakako.

ADVOKAT POWLES: Treba mi samo 30 sekundi, ali mogu to da ostavim za sutra posle podne, časni Sude...

SUDIJA PARKER: Ne, ne. Želim sad da čujemo.

ADVOKAT POWLES: Časni Sude, kao prvo, relevantnost hapšenja i puštanja gospodina Murtezija je očigledno stvar pogrešne identifikacije. Identifikacija jeste nešto o čemu se raspravlja i bitno je za ovaj predmet. I zbog toga mi kažemo za sav materijal koji je vezan za njegovo hapšenje i naknadno puštanje da jeste očigledno relevantan za istrage Odbrane. Kao

drugo, gospodin Cayley je spominjao intervju u svojoj Uvodnoj reči i mi želimo da vidimo iz sadržaja tog razgovora da li je gospodin Cayley bio u pravu što je spominjao taj razgovor na način na koji je to učinio. I mi možda želimo da komentarišemo i da damo svoj komentar na naglasak koji je gospodin Cayley stavio na to tokom svog uvodnog izlaganja. Kao treće, Tužilaštvo ne želi da pozove gospodina Murtezija kao svedoka, ali možda Odbrana želi da ga pozove. Prema tome, uvid u taj razgovor sa njim bi nam pomogao da donešemo odluku o tome.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, ja ne želim da insistiram na određenim stvarima, ali ako mogu ukratko da odgovorim na ovo.

SUDIJA PARKER: (nije uključen mikrofon) Nećemo valjda početi da igramo tenis u ovom trenutku.

prevodioci: Mikrofon za sudiju Parkera, molimo vas.

SUDIJA PARKER: (nije uključen mikrofon)

ADVOKAT GUY-SMITH: Hteo bih samo da vam ukažem, časni Sude, BHS se nalazi na kanalu za engleski jezik.

SUDIJA PARKER: Hvala vam gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da li da ponovim? Rečeno mi je da me nisu čuli preko mikrofona, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Mislim da je to ponovo kompjuterski problem. Mi vas čujemo, ali mašina ne funkcioniše kako treba.

ADVOKAT GUY-SMITH: U redu. To je od ključne važnosti i za mog klijenta, gospodina Balau.

SUDIJA PARKER: Hvala vam na vašim primedbama. Sada završavamo za danas i nastavljamo sutra u 14.15 časova.

Sednica je završena u 19.02 h.

Nastavlja se u petak, 19. decembra 2005. godine u 14.15 h.

